

વિભાગ : A : પદ્ય આધારિત

- નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ) (03)

- 1) નળરાજાને અશ્વમંત્ર કોણે આપ્યો ?
 (A) ઈન્દ્ર (B) અગ્નિ (C) વરૂણ (D) ધર્મ
- 2) કવિને કાળી વસ્તુમાં શું દેખાય છે ?
 (A) સારપ (B) સાદગી (C) કપટ (D) ભોળપણ
- 3) ગામના ડાહ્યાજનો ન્યાય કરવા ક્યાં એકઠાં થયા છે ?
 (A) મંદિરે (B) ભાગોળે (C) ન્યાયલયે (D) ખેતરમાં

- નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ) (03)

- 4) 'ઊર્મિલા' કાવ્યના કવિ કોણ છે ?
- 5) 'છેલ્લું દર્શન' કાવ્યનો આસ્વાદલેખ શેમાંથી લેવામાં આવ્યો છે ?
- 6) 'બા એકલાં જીવે...' કાવ્યનો પ્રકાર કયો છે ?

- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ) (04)

- 7) રાણાજીએ કોની ઉપર ક્રોધ કર્યો ?
- 8) કોનો તાગ કાઢવો મુશ્કેલ છે ?
- 9) ફેમ થયેલા દાદા શું નથી કરી શકતાં ?
- 10) ભાણીએ કપડાં ધોવાનો કયો સમય પસંદ કર્યો છે ?

- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ- ચાર વાક્યમાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ 3) (પ્રત્યેકના 02 ગુણ) (06)

- 11) ચારેય દેવઓએ એકબીજાને કયા કયા શાપ આપ્યા ?
- 12) શ્યામ રંગની પાસે નહીં જવાનો નિયમ પોતે નહીં પાળી શકે એવું ગોપીને શા માટે લાગે છે ?
- 13) એલિયાએ ગ્રામજનોને શું કહ્યું ? તેનું શું પરિણામ આવ્યું ?
- 14) બા આખા કુટુંબનો ખ્યાલ કેવી રીતે રાખતા ?

- નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ એક) (04)

- 15) 'અખિલ બ્રહ્માંડમાં' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- 15) 'બાનો વર્તમાન' અને 'બાનો ભૂતકાળ' કવિતાના આધારે સમજાવો.

વિભાગ : B : ગદ્ય આધારિત

- નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ) (03)

- 16) અમરનાથ જતા પહેલા પડાવ ક્યાં કરવો પડે છે ?
 (A) ખીલમર્ગ (B) ગુલમર્ગ (C) ચશ્મેશાહી (D) ચંદનવાડી
- 17) પત્નીની પસંદગી માટે લેખક ક્યાં ગયા હતા ?
 (A) અમદાવાદ (B) વડોદરા (C) ગાંધીગ્રામ (D) મુંબઈ
- 18) દેવરાજ કેમ્પના સ્ટેશને ઊતર્યો ત્યારે એને સૌ પહેલા કોની યાદ આવી ?
 (A) બાની (B) પિતાની (C) ભાઈની (D) બહેનની

- નીચેના હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ) (03)
- 19) 'ખીજડિયે ટેકરે' પાઠના લેખક કોણ છે ?
- 20) 'શરત' નવલિકા મૂળ કઈ વાર્તામાંથી અનુવાદિત થઈ છે ?
- 21) 'અનુરુદ્ધનો ગૃહત્યાગ' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.
 - નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ) (04)
 - 22) ખીજડિયા ટેકરાનો લોકો શો ઉપયોગ કરતા ?
 - 23) ઉછીનું માગનારમાં કયો ગુણ હોતો નથી ?
 - 24) વિજુ કેટલું ભણેલી હતી ?
 - 25) ડૉ. બાબા સાહેબના જીવનની તત્ત્વત્રયી કઈ છે ?
 - નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ- ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (પ્રત્યેકના બે ગુણ) (06)
 - 26) સેલ્વી પંકજમે નાયકનું સ્વાગત કેવી રીતે કર્યું ?
 - 27) બાબાસાહેબની ગુરુભક્તિ વિશે લખો.
 - 28) યુવાન વકીલે શો અભિપ્રાય આપ્યો ?
 - 29) સદ્કાર્યો કરનાર માટે અવતારવાદ કઈ રીતે આશ્વાસક છે ?
 - નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ એક) (04)
 - 30) લેખકે ઈશ્વરની સર્વવ્યાપકતા અને એકરૂપતા ક્યાં ક્યાં દર્શાવતો આપી વર્ણવી છે ?

અથવા

- 30) 'શરત' વાર્તાના શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

વિભાગ : C : વ્યાકરણ આધારિત

 - નીચેના સમાનાર્થી શબ્દો સામ સામે જોડીને લખો. (કોઈપણ ચાર) (દરેકના 0.5 ગુણ) (02)
 - 31) ઘર - પુર - પ્રકૃતિ
 - 32) કુદરત - પંકજ - શહેર
 - 33) નગર - આવાસ - નીરજ
 - 34) કમળ - મતિ - સદન
 - 35) બુદ્ધિ - નિસર્ગ - પ્રજ્ઞા
 - નીચેના વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરોધી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાઈ નહીં તે રીતે ફરીથી લખો. (કોઈપણ ચાર) (પ્રત્યેકના 0.5 ગુણ) (02)
 - 36) કૌરવો પાપી હતા.
 - 37) મણિભાઈ ઝડપથી ચાલતા હતા.
 - 38) બાળકોના સંપર્કમાં ભાષા શીખવાનું અઘરું ન હતું.
 - 39) આપણા કુળમાં કોઈ અભણ નથી.
 - 40) આંબેડકરનો દેખાવ કઠોર હતો.
 - નીચેના શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ લખો. (કોઈપણ ચાર) (દરેકના 0.5 ગુણ) (02)
 - 41) સમુદ્રમાં રહેલો અગ્નિ.
 - 42) ઈન્દ્રનું શસ્ત્ર પડ્યું હોય એવો આઘાત.
 - 43) સિપાઈઓને રહેવાની ઓરડીની લાંબી છાત્ર

- 44) ચાલવાનો અવાજ
- 45) વડની ડાળ પર ફૂટેલ ફૂણું મૂળિયું.
 - નીચેના તળપદાં શબ્દોના શિષ્ટ ભાષાના માન્ય અર્થ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)
 - 46) ઈસ્તરી
 - 47) મહાણાં
 - નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (કોઈપણ બે) (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)
 - 48) શટેષન
 - 49) દીવાળિ
 - 50) હર્સવિભોર
 - નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌંસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે લખો. (કોઈપણ છ, પ્રત્યેકના 0.5 ગુણ) (03)
 - 51) મેં તો કાચના કર્પા કમાડ. (વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધો)
 - 52) બાપુ પગથિયાં ઊતરી ગયા. (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિશેષણ લખો)
 - 53) તે તદન ઓગળી ગયો હતો. (વાક્યમાંથી યોગ્ય નિપાત શોધી લખો)
 - 54) આટલી બધી ઉપાધિઓની પરંપરાઓનો ક્યારેક અંત હશે ? (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય નિપાત લખો)
 - 55) જેલ પાસે જઈને એણે બે વાર ચોકીદારને બૂમ પાડી. (વાક્યમાંથી કુદંત શોધો.)
 - 56) એણે જગતના મહાન લેખકોના પુસ્તકો વાંચેલા. (વાક્યમાં આપેલ કુદંત નો પ્રકાર જણાવો)
 - 57) પહાડનું સૌંદર્ય બધા ખુશ થઈ ગયા. (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય કુદંત લખો)
 - નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી, તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (કોઈપણ બે, પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (02)
 - 58) રાવ ખાવી.
 - 59) લાંઠી કરવી.
 - 60) પાણી ભરવું.
 - નીચેના વાક્યોમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ, પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (03)
 - 61) માનવ જીવનમાં શો પણ માત્ર આર્થિક ક્ષેત્ર માંજ ચાલે છે. (લેખનરૂઢિની દૃષ્ટિએ સુધારો)
 - 62) પ્રભૂ ના ગ્નાન નૂં શીક્ષણ મળિયું નથિ. (વાક્યમાં ભાષાશુદ્ધિ કરો)
 - 63) ઉપાલિ આવ્યો કેમ પાછો લાગ્યા પૂછવા સૌ કેમ રે ? (વાક્યનો પદક્રમ ગોઠવો)
 - 64) હું મારી સ્વતંત્રતાને જોખમ ઉઠાવું છું. (વાક્યમાં પ્રત્યય સુધારો)
 - નીચેના સંયુક્ત કે સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યમાં ફેરવીને લખો. (કોઈપણ બે) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (02)
 - 65) મહેનતું ખેડૂતોના હાથ રોજરોજ ફરતા હતા એટલે ક્યાંય વાંકોચૂકો છોડ કે નીંદણ દેખાતું નહોતું.
 - 66) આ યોજનાઓ પાર પડશે તો ચોક્કસપણે અસ્પૃશ્ય અને સ્પૃશ્ય બંને સમાજને લાભ થશે.
 - 67) એણે કાગળનો ટુકડો હાથમાં લીધો અને નીચે મુજબ વાંચવા માંડ્યું.
 - નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવીને લખો. (કોઈપણ બે) (દરેકનો 1 ગુણ) (02)
 - 68) મને એવો સંદેહ થયો, એના મનમાં કોઈ જબરી ભાંજગડ ચાલી રહી છે.
 - 69) દેવરાજ આવ્યો, બાને ભોગાવાના સ્મશાનમાં બાળી બધા ઘેર આવી ગયા હતા.
 - 70) શ્વૈતકેતુએ પાણીમાં હાથ ફેરવ્યો, એ ગાંગડો બિલકુલ જણાયો નહિ.

- નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)

અમે રે સૂકું રૂનું પૂમડું,
તમે અત્તર રંગીલા રસદાર,
તરબોડી ઘો ને તારેતારને,
વીંધો અમને વ્હાલા, આરપાર,
આવો રે, આવો હો જીવણ, આમના
અમે રે, સુના ઘરનું જાણિયું,
તમે તાતા તેજના અંબાર,
ભેદીને ભીરેલા ભોગળ-આગળા
ભરો લખ લખ અદીઠા અંબાર,
આવો રે, આવાં હો જીવણ, આમના.
અમે રે, ઊઘઈ પાધું ઈંધણું,
તમે ઘગઘગ ઘૂણીના અંગાર,
પળેપળે પ્રજાળો વ્હાલા, વેગથી
આપો અમને અગનના શણગાર !
આવો રે, આવો હો જીવણ, આમના.

પ્રશ્નો:

- 71) કવિ પોતાને શું ગણાવે છે ?
- 72) કવિ કોને પોતાની પાસે બોલાવે છે ?
- 73) ઈશ્વર શેના અંગાર છે ?
- 74) કવિ શેના શણગાર માગે છે ?
- 75) કાવ્યની યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ)

(05)

સંવેદનશીલ વ્યક્તિનું હૃદય અન્યો માટે કુસુમ જેવું કોમળ અને પોતાને માટે વજ્ર જેવું કઠોર હોય છે. હૃદયની વાત હૃદયથી સાંભળી શકાય, કાનથી નહીં. અન્યો પ્રત્યેની સંવેદના આનંદ અને સંતોષનો અનુભવ કરાવે છે. પ્રાણીમાત્ર પ્રત્યેની સંવેદના હિંદુસ્તાનની ધરતીની મહેલ છે, એટલે જ અહીંના લોકો કીડીને કણ અને હાથીને મણ નાખવા જાય છે. અહીંના ચબૂતરા પર ચણ ચણતાં પક્ષીઓ અહીંની સંવેદનાના સંદેશવાહક છે. આ સંવેદનાના પ્રવાહમાં વહીને જ રવિશંકર મહારાજ અને ઠક્કરબાપા જેવાઓએ વગડે વગડે ફરીને લોકોનાં આંસુ લૂછ્યાં. આંસુ તો ચલચિત્ર જોતાં જ ખરી પડે છે. ચલચિત્ર એ વાસ્તવિકતા નથી, છતાં સંવેદના જગાડવાની શક્તિ તેના અભિનય અને સંવાદમાં છે. અખિલ જીવનમાં જેણે કદી આંસુ લૂછ્યાં નથી એણે જીવનને કદી પ્રેમ કર્યો નથી.

પ્રશ્નો:

- 76) સંવેદનશીલ વ્યક્તિનું હૃદય કેવું હોય છે ?
- 77) હિંદુસ્તાનની ધરતીની મહેલ શેમાં છે ? સંવેદનાના સંદેશવાહક કોણ છે ?
- 78) ચલચિત્રની વિશેષતા શેમાં છે ?
- 79) કોણે લોકોના આંસુ લૂછ્યાં છે ?
- 80) આ ગદ્યખંડની યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- નીચેના ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગનો સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (05)

81) જીભને આપણે લૂલી નું અભિધાન આપ્યું છે. પણ એ લૂલી હશે તો યે ઈશ્વરકૃપા પામેલ પંગુના જેવી હશે. આખો ગિરી ઓળંગી શકે એવી. જગમાં જે કાંઈ થાય છે - સારું નરસું, આનંદ કંકાસ, આત્મશ્લાધા, પુશામદ, વિવાહને વરસી, માંદગીને તંદુરસ્તી તે સર્વે મોટે ભાગે જીભને લઈને જ થાય છે. સિદ્ધાંત તરીકે જીભ પર અંકુશ રાખવાની શક્તિ મનુષ્યમાં છે, પણ ખરી રીતે જોતાં જીભની સત્તા હેકળ એ દબાઈ જાય છે. સમાજ, ધર્મ અને કાયદાની રૂએ પુરુષ સ્ત્રીનો સ્વામી છે, પણ વસ્તુતઃ એ સ્ત્રીનો ગુલામ હોય એમ વર્તે છે. એ જ રીતે જીભના એ તાબામાં રહે છે. એની તંદુરસ્તી, એની નીતિ, એનો વિવેક, એનો ધર્મ એનું આખું જીવન એની જીભને આધારે જ વિકસે છે કે વણસે છે. મનુષ્ય એટલે જીભ.

— જ્યોતિન્દ્ર દવે

- નીચેના ગદ્યખંડને કાળ કથન રીતિ પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી ફરીથી લખો. (05)

82) પરંતુ આ ઓરડો છોડીને બહાર હું સૂર્યપ્રકાશ જોઉં તે પહેલાં મારે તમને કંઈક કહેવું છે. તમે લોકો જેને જગતની સારી ચીજો ગણો છો એમાંથી એક પણ ચીજ મારે જોઈતી નથી. (અર્થાત્ ત્યજું છું.) આવતી કાલે બાર વાગ્યે મને મારી સ્વતંત્રતા પાછી મળશે અને અન્ય લોકો સાથે હળવા અને મળવાનો અધિકાર મળશે, પૂરેપૂરી સમજદારીપૂર્વક હું તમને જણાવવા માગું છું કે, કારણ કે મૃત્યુ એ બધાનો નાશ કરશે એ વાતની મને બરાબર ખબર છે.

વિભાગ : E : લેખન સજ્જતા

83) શ્રી વિદ્યાનગર હાઈસ્કૂલ, વિદ્યાનગરમાં ગુજરાતી વિષયના શિક્ષક તરીકે ઉમેદવારી નોંધાવતી અરજી આચાર્યશ્રીને કરો. (05)

- નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો. (05)

84) મનુષ્યે પોતાના જીવનને શુદ્ધ, સમૃદ્ધ, પ્રસન્ન, ગંભીર અને વૈવિધ્યપૂર્ણ બનવવાના પ્રાયસમાં સંસ્કૃતિ ખીલવી સંસ્કૃતિની શોભા વિના જીવન કૃતાર્થ થઈ શકે નહીં અને જીવનથી વિમુખ હોય એવી સંસ્કૃતિ વિકૃત તથા પતિત થઈ જાય. જીવન અને સંસ્કૃતિ વચ્ચે યોગ્ય સંબંધ હોય તો જ બંને સમૃદ્ધ થાય.

અથવા

84) નીચે આપેલ શબ્દ યાદીનો ઉપયોગ કરી 80 શબ્દોમાં ભાવાત્મક ગદ્ય લખો. વૃક્ષોનું ઉપકારીપણું - પરહિતકારી - છાંયડો, ફળ, લાકડાં, પાન - પશુપંખીનું જીવન - વરસાદ - દુષ્કાળ - હરિયાણું - વૃક્ષોનું જતન - વૃક્ષોનું મહત્ત્વ - કાપવા પર પ્રતિબંધ.

- નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આપેલ મુદ્દાઓના આધારે આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (10)

85) તહેવારોનું મહત્ત્વ :
પ્રસ્તાવના - જુદાં જુદાં તહેવારો - તહેવારોનું જીવનમાં મહત્ત્વ - ઉત્સવોનો આનંદ - ઉપસંહાર
અથવા

85) સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા :
પ્રસ્તાવના - સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા - સ્વચ્છતાનું મહત્ત્વ - સ્વચ્છતાની શરૂઆત - સ્વચ્છતાની અસર - ગંદકીની સમસ્યા - સ્વચ્છતા અંગે જાગૃતિ - ઉપસંહાર.
અથવા

85) નારી તું નારાયણી :
પ્રસ્તાવના - નારીની આજની સ્થિતિ - પ્રાચીનકાળમાં નારીનું સમાજમાં સ્થાન - ઉપસંહાર.

• • • •

Section: A

- Write whether the sentences are True or False : (4)

1. The mind helps to make unemotional choices.
2. The umbrella ants of South America make beds of chewed leaves.
3. It was a very cold season when Morris visited the whites.
4. Water is not scarce and precious commodity.

- Find and write the nearest meanings. (3)

5. Focus : skill – concentrate – characteristics – competence.
6. Remedy : hunt – fence – medicine – diet
7. Ecstasy : happiness – sadness – grief – eliminate

- Select the most appropriate language functions from the bracket and write them against the given sentences. (3)

(expressing condition in past, offering suggestion, manner of action, showing comparison)

8. The student should develop the habit of reading news paper.
9. Had you toiled well for NEET, you would have been qualified.
10. He studies as his teacher has suggested.

- Select and write the most appropriate responses (focusing given functions) (4)

11. Ila : How does she speak English?

Beena : (supposition)

- A. She does not like to speak in English.
- B. She speaks English as she is a foreign return student.
- C. She speaks English as if she were a European.
- D. Though she speaks fluent English, Nobody understands it.

12. Milan : which faculty will you select after passing 10th , Mayank?

Mayank : (showing choice)

- A. There are three faculties in my mind – arts, commerce and science.
- B. I would like to choose science stream, if I get more than 90%
- C. We have more opportunities in science faculty.
- D. I will follow my father's advice.

13. Sonam : Mira mam is too strict to talk. Don't you think so?

Shilpa : (Indicating contrast)

- A. I don't think, she is very strict.
- B. Though she is strict, she is kind at heart.
- C. In spite of Mira mam is strict. She is soft at heart.
- D. I think, you are quite wrong in your opinion.

14. Riya : why didn't you start early?
Amit : (Giving Reason)
- As it was too dark, we couldn't start early.
 - Though we woke up early, we got late
 - If we had gone to bed early, we could have woke up early.
 - It was so dark that we couldn't start early.
- Select and write the most appropriate questions to get the underlined words/ phrases as their answers:** (4)
15. Walt never lost his love for trains.
- Why did Walt never lose his love for trains?
 - What did Walt never lose?
 - When did Walt lose his love for trains?
 - How did Walt lose his love for trains?
16. Hetal is preparing seriously to pass the IAS exam.
- What does she prepare to pass the IAS exam?
 - How is she preparing to pass the IAS exam?
 - Who is preparing to pass the IAS exam?
 - Why is she preparing seriously?
17. Mr Pancholi has been teaching English for the last 20 years.
- Since when has Mr. Pancholi been teaching English?
 - When has Mr.Pancholi been teaching English?
 - For when has Mr Pancholi been teaching English?
 - All of these.
18. Green leaves and grass provide fodder for animals.
- What do green leaves and grass provide for animals?
 - Who provides fodder for animals?
 - For whom do green leaves and grass provide fodder?
 - Why do green leaves and grass provide fodder?

Section - B

- Read the extracts and answer the questions.** (12)

The most ferocious kind of ants are the 'driver' ants of Africa. They have no fixed home but are always on the move. They are completely blind, but they march in long lines, many millions along, and they devour any animal that happens to be in their path. Even large animals, like tigers and elephants, live in fear of them.

- Which are the most ferocious kind of ants?
- What do the ants do though they are blind?

The clever ones up in the high places know how childish and silly workers are. They know that if government dresses them up in khaki and gives them a rifle and starts them off with a band and waving

- banners, they will go forth to fight valiantly for their own enemies. They are taught that brave men die for their country's honour.
- What do the clever ones know about workers?
 - Why will the workers go forth to fight valiantly for their own enemies?
Mr. White was curious and wanted to test the power of monkey's paw. He bent down and quickly retrieved it from the fire. He said, " if you don't want it, give it to me." Morris, after reluctantly explaining the appropriate manner for making the wishes, warned him that he could have the Paw but at his own risk and departed soon afterwards.
 - Why did Mr. White retrieve monkey's paw from the fire?
 - What did Morris explain to Mr.White?
Forests should be protected and conserved by one and all. Forests store huge quantity of Carbon and so play a critical role in carben control.
House hold wet- waste should be composed separately. Pots made for receiving such waste could be purchased from the market.
 - Why should we protect and conserve forests?
 - What should be composted separately?

The hope of a new world is in those of you who begin to see what is false and revolt against it, not just verbally. but actually. And that is why you should seek the right kind of education; for it is only when you grow in freedom that you can create a new world not based on tradition or shaped according to the idiosyncrasy of some philosopher or idealist. But there can be no freedom as long as you are merely trying to become, or imitate a noble example.

- What does the hope of a new world lie in?
- What kind of new world one can create?

During the Civil War, Truth bought gifts for the soldiers with money raised from her lectures and helped fugitive slaves find work and housing. After the war, she continued her tirade for the lord and against racial injustice, even when old age and ill health restricted her activities to the confines of a battle creek Mich, Sanatorium. She died there on Nov,26,1883.

- What did Truth buy for soldiers?
- What did Sojourner Truth fight against?

Write short notes focusing on the given questions: (Any One) (3)

The Monkey's Paw and its Effects :

- Who got Monkey's Paw? How?
- Views of Morris on Monkey's Paw
- Mr White's First Wish
- How did the Paw fulfill his wish?
- How was it fulfilled?
- What were second and third wish?

OR

Journey of Walt Disney's Success :

- Describe Walt's physical look
- What did he study?
- Which cartoon series did he make?
- How did the New York distributor deal with him?
- Was Walt disappointed after a loss?
- What did he decide to do?
- What made him successful?

- **Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets.** (3)

(circumstances, factual, feasible, actual)

The writer says that of all the blessings given to mankind by God, headache is the most useful. He explains that32..... explanations are not always palatable or33..... . In such34..... headache acts as a password.

Section - C

- **Read the following passage and answers the questions :** (5)

Everything was going as per the plan. The next day we started early in the morning to reach Jail khad. But the weather didn't favour us. Moreover, one of the team members was tired and was unable to walk. So we decided to halt early near a stream. There was a Gaddi already there with his sheep. We cleaned and leveled the ground to erect the tents. We divided ourselves in different tents. Meanwhile, the kitchen tent was also ready and we enjoyed hot soup before meal. The weather cleared in the evening and everyone was out of the tents.

35. Why did the mountaineers decide to halt early near a stream?
36. How did the mountaineers manage to stay near the stream?

Body language is an integral (fundamental) part of the selection criteria at a job interview. A candidate may not be aware that there is some one among the interview panel who is studying his/her body language. Body language is read by observing the body posture, the eye movements and the rhythm of breathing.

37. What is body language at a job interview?
38. What does a candidate not know while appearing for the interview?
39. How is the body language read?

Read the following passage and write its summary. Suggest a suitable title to it. (5)

40. One afternoon while waiting for her husband to finish a business meeting, Mansi visited an art museum. She was looking forward to quiet view of the masterpieces. A young couple viewing the paintings ahead of her chattered nonstop between themselves. She observed them

54958

a moment and found lady only talking all the time. Mansi thought of the man and admired his patience for putting up with her constant parade of words. Mansi kept looking at them several times as she moved through the various rooms of art. Each time she heard the lady's constant gush of words. She moved away quickly.

- **Read the news clipping and answer the questions :** (5)

Giant Dinosaur Footprint Discovered

One of the biggest Dinosaur foot prints ever recorded has been unearthed in the Gobi Desert, researches said on Friday, offering a fresh clue about the giant creatures that roamed the earth millions of years ago.

One of the huge footprints were discovered in the vast Mongolian desert the huge fossil was discovered last month in a geological layer formed between 70 million and 90 million years ago, researchers said.

The footprint is believed to have belonged to Titanosaur, a long necked dinosaur, and could have been more than 30 meters long and 20 meters tall, according to researchers. " this is a very rare discovery" said a statement issued by Okayama University of science. The Japanese University has been involved in the study with the Mongolian Academy of science.

41. What is the news about?
42. How old was the fossil found by the researchers?
43. What are the long - necked dinosaurs called?
44. Which two institutes have taken up the study?
45. Find and write the meaning of uncommon.

- **Read the stanzas and answer the questions** (6)

Let us remember, whenever we are told
To hate our brothers, it is ourselves
That we shall dispossess, betray condemn.
Remember, we who take arms against each other
It is the human earth that we defile.

46. How do we harm ourselves?
47. What is polluted when a war breaks out?
48. What is the word that means ' disloyal ' from the stanza?

The Vapours rise
To the morning skies
Clad in a purple glory;
While the love light glows
On the eternal snows
Upon the summits hoary
And the Himalaya's Queen,

Calm and serene

Returns the heavens greeting

49. Where is the snow?
50. Where does the love light glow? How is it?
51. Find and write two pair of Rhyming words.

Section - D

• **Do as directed :**

52. There is a hunter. He goes to the forest. He spreads his net and catches some birds in it. The birds do not know what to do.

Start like this : There was a hunter

53. Headache gives the sufferer a touch of importance. One can mention headache in the most elegant social gathering also Though sensitive people do not mention it openly.

Start like this : The sufferer is given a touch

• **Render the following dialogue in to indirect speech.** (3)

54. The Visitor : How beautiful the Taj looks!
The Guide : we are proud of this historical monument.
The Visitor : who built this wonders of the world?
The Guide : Shahjahan, the great emperor.

• **Complete the sentence using the functions given in the brackets:** (5)

55. That mobile is (Showing result)
(A) Enough large to look beautiful.
(B) Too large to look beautiful.
(C) So large that it does not look beautiful.
(D) Both (B) and (C)
56. When I did not have a vehicle (Habitual Past)
(A) I was used to walk for hours together.
(B) I used to walk for hours together
(C) I would used to walk for hours together
(D) I used to walking for hours together.
57. Will accompany you tomorrow. (Alternative choice)
(A) Rakesh Jani and Harish raval
(B) Either Rakesh Jani or Harish Raval
(C) Though Rakesh Jani is ill.
(D) As soon as Rakesh Jani.
58. Sardar Patel was (Talking about person in relation to someone)
(A) Such strong that he was called the iron man of India.
(B) Such a strong man that he was called the iron man of India
(C) So strong that he was called the iron man of India
(D) The same strong that he was called the iron man of India.

59. The doctor operated (showing purpose)

- (A) In order to save his patient's life
(B) In order that he might save his patient's life.
(C) With a view to saving his patient's life.
(D) All of these.

Combine the following sentences to make a meaningful sentence : (3)

60. Emotions have taken you over. Then it becomes nearly impossible to think clearly. It also becomes very easy to make unwise decisions.

• **Complete the passage choosing the correct option from the brackets :** (61 to 64)

A number of61..... (ant, ants, aunts) were down in pit, where they had62..... (kill, killed, killing) some flies and other insects63..... (of, for, four) food. The ants began fetching the small bits of these insects up to64..... (their, theirs, there) anthill

Study the following table and write a paragraph in about 80 words based on it. (5)

65. Advantages of mobile

- Source of information and entertainment
- Keep us update with news.
- Good platform for business through advertisement
- Easy for communication

Dis advantages of mobile

- Leads to waste of time
- Distraction for students
- Health issues
- Becoming lazy
- Loss of imagination

Write a paragraph in about 150 words using the keywords given in the bracket : (Any one) (8)

66. My Grand Parents :

Points : Name - Age - health - how you pass time with them - how do you help each other - what you learn from them - care taken by you - family bonding

OR

66. Superstitions Even Today :

Points : Popular Superstitions - is there any rational or scientific basis for them - their harmful effects - do you believe in them? - How to remove them - moral

OR

66. Benefits of Positive Attitude

Points : Current age of hurry and worry – steps taken to remove stress
– developing Positive attitude towards life – teaches to keep balance in
ups and downs – nourish courage, flexibility – key to success

67. Sujal Patel has to deliver a speech during school assembly. The subject is 'Women Empowerment'. Write a speech on his behalf. (6)

Points : Empowering Women – gender – equality – Indian need to
change mentality – Cannot perform daily routine without women –
transformational change in society.

OR

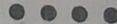
Shivani Jani from 6, Vrjanagar, ahemedabad wants to apply at Surya builders, Naroda, Ahemedabad for the post of an accountant. Write an application on his behalf.

68. Rakesh purchased a Mini Projector online. Mini Projector is delivered to him today, but it does not work well. As Rakesh send an Email to amazon26@gmail.com in about 100 words. (5)

OR

You visited the statue of unity in Diwali Vacation prepare a brief report in about 100 words.

Points : name – place – time – about the statue – its different galleries
– different divisions – fruitful trip

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

STD : 12 : (Comm.)

DATE : 20/01/2026

विषय : संस्कृत

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

विभाग : A

- पद्यभंडनो अनुवाद करो. (कोईपद्य लो) (8)
- (1) वरदे सुखदेऽभयदे धनदे ।
शरणागतरक्षण कार्यरते ॥
जगदीश्वरी देवि सरस्वति रे
मयि धेहि यशो धवलं विमलम् ॥
- (2) उदयति यदि भानुः पश्चिमे दिग्दिभागे
प्रचलति यदि मेरुः शीततां याति वहनिः ।
विकसति यदि पद्मं पर्वताग्रे शिलायाम् ।
न भवति पुनरुक्तं भाषितं सज्जनानाम् ॥
- (3) श्रेयस्करा जनानां ये सत्यं दर्शयन्ति च ।
साधवः साधपन्तीति तस्मात् संप त एव मे ॥
येषां देशहितायैव प्राणाः ज्ञानं तथा बलम्
सैनिकाः राष्ट्ररक्षायै तस्मात् रूप त एव मे ॥
- नीयेना प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां लभो. (2)
- (4) भोजनान्ते किं पेयम् अस्ति ?
अथवा
- (4) आतुरस्य कः मित्रम् ?
● नीयेनी विवरणात्मक नोध लभो. (2)
- (5) युधिष्ठिरः अथवा सुरतरुः
● श्लोकपूर्ति करो. (3)
- (6) एकभूक्तं तु मारकम् ॥
अथवा
- (6) यदशकयं स्थले ॥
● नीये आपेला विकल्पोभांथी योग्य विकल्प शोधी उत्तर लभो. (5)
- (7) वैज्ञानिकाः कीदृशाः सन्ति ?
(A) हितकराः (B) प्रेयोदायकाः (C) श्रेयस्कराः (D) निर्मातारः
- (8) मेघां मे ददातु ।
(A) इन्द्रः (B) सूर्यः (C) चन्द्रमाः (D) ब्रह्म
- (9) खात् उच्चतरः कः अस्ति ?
(A) भूमिः (B) माता (C) पिता (D) मनः
- (10) कः गोपतिः ?
(A) जलम् (B) समुद्रः (C) सूर्य (D) पृथ्वी
- (11) लक्ष्मीपतेः लक्ष्म किम् ?
(A) क्षमा (B) शमः (C) कार्मुकः (D) जटा

- गद्यभंडनो अनुवाद करो. (कोईपक्ष भे)
- (12) व्याघ्रः उवाचः - शृणु रे पान्थ । प्रागेव यौवनदशायाम् अहम् अतीव दुर्वृतः आसम् । अनेक गो - मनुषाणां वधात् मे पुत्राः मृताः दाराच्च । वंशहीनः चाहं जातः । ततः केनचिद्धर्मिकेण अहम् उपदिष्टः - दानधर्मं चरतु भवानिति ।
- (13) एवं हि मन्यते गृहस्थाश्रमस्य नानाविधानि कार्याणि सुशीलायाः सौजन्यशालिन्याः धर्मपत्न्याः मार्गदर्शने सम्पन्नानि भवन्ति । अतः एतादृशे क्रमे तेषु तेषु कार्येषु कन्यायाः नेतृत्वं स्यात् , वरश्च तस्या अनुकरणं कुर्यात् ।
- (14) पूर्वम् अहं ताडपत्राणां सङ्ग्रहरूपः ग्रन्थः भवामि स्म । ताडपत्ररूपे मपि छिद्रमेलं विरच्य तस्मिन् सूत्रं प्रवेशयन्ति स्म । ततः ताडपत्रसमूहस्य उपरि सूत्रं वेष्टयन्ति स्म । तस्मिन् वेष्टिते सूत्रे ग्रन्थि बन्धनात् मम ग्रन्थनाम् प्रसिद्धि गतम् ।

(2)

• नीचेना प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां लभो.

- (15) मूलानां का गतिः आसित ? अथवा
- (15) दयानन्देन आर्यसमाजस्य स्थापना कुत्र कृता ?

(2)

• विवरणात्मक नोंध लभो.

- (16) विदूषक

अथवा

- (16) ताडपत्रम्

(3)

• नीचेनी भाकीज्या पूरो.

- (17) सहकाराः मुकुलयन्ति । (ग्रीष्मे , वसन्ते)
- (18) नृपतेः मनः हरन्ति । (सुन्दर्यः , पुत्तलिकाः)
- (19) सरस्तीरे ब्रूते । (पान्थः , व्याघ्रः)

(5)

• योग्य विकल्प शोधी उत्तर लभो.

- (20) कुम्भीलकः कः वर्तते ?
(A) नायकः (B) चेटः (C) विदूषकः (D) खलनायकः
- (21) दयानन्द तटम् अब्रजत ।
(A) सरस्वती (B) सरिता (C) युमना (D) नर्मदा
- (22) कियत्य पुत्तलिकाः आसन् ?
(A) पञ्च (B) चतस्रः (C) तिस्रः (D) सप्त
- (23) चक्षुरागः कुत्र आसीत् ?
(A) पशुषु (B) मुनिषु (C) मानवेषु (D) कोकिलेषु
- (24) 'आपणः' इत्यस्य पर्यायशब्द कः ?
(A) कर्गजः (B) सूत्रम् (C) विपणीः (D) ग्रन्थिः

(4)

• गद्यभंड वांयी प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां आपो.

- (25) धातुमयी मुद्रा प्राचीनतरा अस्ति । कार्गजीमुद्रा तु अर्वाचीना । विनिमयस्य साधनत्वेन धातुमयीः मुद्रायाः प्रयोगः भारतवर्षे प्रायेः सार्धाद्विसहस्र वर्षेभ्यः प्रचलित । प्राचीनकाले एता मुद्राः सुवर्णमयीः रजतमयीः ताम्रमयी, चेती विविधाः आसन् । परन्तु तदानीं कार्गज्यः मुद्राः प्रचलितोः न आसन् ।

प्रश्ना :

- (8) (1) काः मुद्रा प्राचीनतरा अस्ति ?
(2) कार्गजी मुद्रा कीदृशी अस्ति ?
(3) भारतवर्षे घातुमय्या मुद्रायाः प्रयोगः कति वर्षेभ्यः पूर्व प्रचलित ?
(4) प्राचीनकाले मुद्राः कीदृश्यः आसन् ?

• समीक्षात्मक नोंधे लभो. (कोईपक्ष भे)

(26) पुस्तकानो मडिमा

(27) "पुत्तलिकापरीक्षा " वार्तमांथी भणतो बोध.

(28) मडर्षि दयानंदनो उपदेश.

• संदर्भ समजावो. (कोईपक्ष भे)

(29) द्विष्ट्या अनपराद्ध अत्रभवती ।

(30) सप्तानां पदानां समाहारः सप्तपदी ।

(31) महाभारते शकुनिवधः ।

• वाक्य कोश बोधे छे ते ओणभावो.

(32) (A) परितुष्टा यास्यति ।

(चेटः , चारुदत्त)

(B) का सा विशिष्टा क्रिया ?

(पुरोहित , यजमान)

(C) शप्तो महाराजः ।

(भरतः , कैकेयी)

(D) एतयोः प्राचीनतरा का ?

(गुरुः , शिष्यः)

विभाग : D

• अनुच्छेद वांथी प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लभो.

(33) कस्यचित् विप्रस्य एका कुरूपा कन्यका आसीत् । नां न कोऽपि तरुणः परिणेतुमेच्छत् । पिता तस्या अनुरुपस्य वरस्य प्राप्तौ भृशम् अयतत् । अन्ते च तेना सा कन्या कस्मैचित् अन्धाप दत्ता । सोऽपि तस्योः लाभेन भृशममोदत् । अथ कदाचित् सा भर्तारमभाषत् - "नाथ, ममान्तः करणेऽतीव दुःखं जायते यत्त्वं मम रमणीयं मुखं दृष्टमसमर्थः ।"

प्रश्ना :

- (1) विप्रस्य कीदृशी कन्यका आसीत् ?
(2) ब्राह्मणस्य कन्यकायाः विषये का समस्या अदभवत् ?
(3) ब्राह्मणः कन्यकायाः विषये किम् अयतत् ?
(4) ब्राह्मणकन्या स्वभर्तारं किम् अभाषत् ?

• प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लभो. (गभे ते त्रश)

(34) मंत्रीभे त्रींशु पूतणीमां कर्षे विशेषता जेई ?

(35) येटने शुं कडीने यारुदत्त सत्कारे छे ?

(36) कागणनी मुद्रा शा माटे अनिवार्य बनी छे ?

(37) आश्रममां यंयणतानी स्थिति केवी छे ?

• अर्थविस्तार करो.

(38) विद्यादाने सदा रक्ताः संस्कारसेचने तथा ।

शिक्षायन्ति समाजं ये तस्मात् रूपं त एव मे ॥

अथवा

याः
नयी,

Sanskrit (comm)

10377

Total Page : 4

3

Std : 12 Sanskrit (comm)

(37) कृषकाः ये कृषिं कृत्वा धान्यं पच्छन्ति स्वेच्छया ।
उपकुर्वन्ति जीवेभ्यः तस्मात् रूपं त एव मे ॥

(3)

• नीयेनी भावी जग्या पूरो.

(39) च विद्या भवति ।

(कौतुकवती, विमला)

(40) पयः पिबत् ।

(दिनान्ते, निशान्ते)

(41) छात्रः नितान्तं प्रणमामि ।

(सरस्वती, अम्बाम)

(4)

• श्लोकांशोने जोडे.

(43) सन्ति में गुरवो राजन् - दक्षया ।

(42) नार्यः गृहकार्येषु - धवलं विमलम् ।

(43) मयि धेहि पशो - बहवो बुद्धपुपाश्रिताः ।

(44) केकामेकां करु पशुपति - नैव दृष्टे विषाणे ।

विभाग : E

(8)

• परीययात्मक नोंध लपो. (कोईपक्ष भे)

(45) मृच्छकटिकम् (46) रामायणम् (47) शिशुपालवधम्

(2)

• न्याय समजावो.

(48) रजुसर्पन्याय अथवा जलमन्थनन्यायः

(10)

• योग्य विकल्प शोधीने लपो.

(49) वेदांगो केटला छे ?

(A) 5 (B) 6 (C) 4 (D) 3

(50) अवास्तविक साधनाना आश्रये वास्तविकने जाशवानो उपक्रम करी शक्य अे ओध आपवा क्यो न्याय प्रयोज्य छे ?

(A) उषरवृष्टिन्यायः (B) चित्रतुरगयायः (C) रजुसर्पन्यायः (D) नदीसमुद्रन्यायः

(51) 'या निशा सर्वभूतानां तस्यां जागर्ति संयमी ।' प्रस्तुत पंक्तिमां क्यो अलंकार छे ?

(A) व्याजस्तुतिः (B) विरोधः (C) अर्थान्तरन्यासः (D) श्लेषः

(52) "सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेष जाड्यापहा ।" आ पंक्तिमां रडेला छंदनु नाम शुं छे ?

(A) वंशस्थ (B) शार्दूलविक्रीडितम् (C) आर्या (D) शिखरिणी

(53) त्रय अक्षरोना समूहने शुं कडेवाय ?

(A) त्रिणी (B) त्रिक (C) त्रयम् (D) त्रि

(54) 'यतो चर्मस्ततो जयः' अे दर्शन कया महाग्रंथनुं छे ?

(A) वेदांग (B) रामायण (C) महाभारत (D) भगवद् गीता

(55) 'हितोपदेशः' ना कर्तानुं नाम शुं छे ?

(A) विष्णु शर्मा (B) नारायण पंडित (C) कालिदास (D) विष्णुसेन

(56) ज्योतिषने शानुं अंग मानवामां आवे छे ?

(A) वेदांग (B) वेद (C) ग्रंथो (D) महाभारत

(57) प्राचीन भारतीय तबीबी विज्ञाननो ग्रंथ क्यो छे ?

(A) रसायनतंत्र (B) शल्यतंत्र (C) आयुर्वेद (D) ऋग्वेद

(58) गण केटला छे ?

(A) 6 (B) 8 (C) 7 (D) 9

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

DATE : 21/01/2026

STD : 12 : તત્ત્વજ્ઞાન

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે આપેલાં વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)
- (1) 'તત્ત્વજ્ઞાન અઘરો વિષય નથી.' આ વિધાન કયાં પ્રકારનું છે ?
 (A) સાદું (B) જટિલ સંયુક્ત (C) સંયુક્ત (D) શરતી
- (2) પૂર્વાંગ સત્ય હોય અને ઉત્તરાંગ અસત્ય હોય તેવા શરતી વિધાનની સત્યતા જણાવો.
 (A) અસત્ય (B) શંકાસ્પદ (C) પ્રમાણભૂત (D) સત્ય
- (3) સત્ય આધારવિધાન અને અસત્ય ફલિત વિધાનવાળી દલીલ કેવા પ્રકારની હોય છે ?
 (A) સત્ય (B) અપ્રમાણભૂત (C) પ્રમાણભૂત (D) અસત્ય
- (4) આધાર વિધાનોના એક સમૂહમાંથી શું નિષ્પન્ન થાય છે ?
 (A) શરતી વિધાન (B) ફલિત વિધાન (C) સત્ય વિધાન (D) અસત્ય વિધાન
- (5) ઉત્તરાંગનો નિષેધ પરથી પૂર્વાંગના નિષેધને લગતા નિયમને સંક્ષેપમાં શું કહે છે ?
 (A) HS (B) MT (C) DS (D) MP
- (6) રૂપલક્ષી સાબિતીમાં ત્રાંસી લીટીની આગળ લખવામાં આવતો 'P' નો નિર્દેશ કરે છે ?
 (A) આધાર વિધાન (B) પ્રમાણભૂતત્વ (C) ફલિત વિધાન (D) અપ્રમાણભૂત
- (7) ઉદ્દેશ્યપદ અને વિધેયપદવાળાં બે પદોનું બનેલું એક બિનશરતી કથન એટલે શું ?
 (A) શરતી વિધાન (B) દ્વિશરતી વિધાન
 (C) નિરૂપાધિક વિધાન (D) નિરૂપાધિક સંવિધાન
- (8) 'હાહન' ભેદમાં સાધ્ય વિધાન કયું છે ?
 (A) હા (B) ના (C) હ (D) ન
- (9) કઈ વ્યાપ્તિ કાર્યકારણ સંબંધ સ્થાપે છે ?
 (A) વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ (B) અવૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ
 (C) સાદીગણના મૂલક વ્યાપ્તિ (D) નિગમન
- (10) અનિવાર્ય શરતોનો સમૂહ એટલે શું ?
 (A) નિગમન (B) વ્યાપ્તિ (C) આંશિક શરત (D) પર્યાપ્ત શરત
- (11) ભારતીય અનુમાનની શાબ્દિક રજૂઆતમાં આવતા ચોથા અવયવનું નામ શું છે ?
 (A) પ્રતિજ્ઞા (B) હેતુ
 (C) ઉદાહરણસહિત વ્યાપ્તિ (D) ઉપનય
- (12) વ્યાપ્તિની સમર્થન વિધિનું ત્રીજું સોપાન કયું ?
 (A) અન્વય પદ્ધતિ (B) વ્યતિરેક પદ્ધતિ
 (C) વ્યભિચારગ્રહ પદ્ધતિ (D) સામાન્ય લક્ષણ પ્રત્યક્ષાનુભૂતિ
- (13) મૂલ્ય એટલે શું ?
 (A) બજારભાવ (B) વિશેષણો (C) માનસિક ખ્યાલો (D) માનવ પસંદગી
- (14) કયા ધનને શ્રેષ્ઠ ધન કહ્યું છે ?
 (A) ચલણી નાણું (B) સુવર્ણ મુદ્રા (C) બચાવેલું ધન (D) વિદ્યારૂપી ધન

(40) ત્રિવિધ શક્તિના આદર્શ સ્વરૂપ ત્રિવિધ મૂલ્ય કયા છે ?

(41) 'ધૃ' ધાતુનો અર્થ લખો.

(42) ધાર્મિક જીવનનું હાર્દ શું છે ?

(43) બૌદ્ધ ધર્મનો નૈતિક સિદ્ધાંત જણાવો.

(44) 'યુજ' ધાતુના બે અર્થો જણાવો.

વિભાગ : D

- નીચે આપેલા 45 થી 58 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 (દસ) પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દરેકના 3 ગુણ)

(30)

(45) સત્યતાકોષ્ટકની રીતનો ઉપયોગ કરી વિધાન માટે રૂપનો પ્રકાર નક્કી કરો.

$$(p \rightarrow q) \vee (p \& \sim q)$$

(46) સત્યતાકોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરીને નીચેની દલીલનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

$$\sim B \rightarrow A$$

$$\therefore \sim A \rightarrow B$$

(47) નીચેની દલીલો પ્રમાણભૂત છે એમ રૂપલક્ષી સાબિતી રચીને સિદ્ધ કરો.

$$T \rightarrow B$$

$$B \rightarrow (\sim P \rightarrow \sim Q)$$

$$\sim P \& \sim R$$

$$T$$

$$\therefore \sim Q \vee X$$

(48) નીચેની દલીલો પ્રમાણભૂત છે એમ રૂપલક્ષી સાબિતી રચીને સિદ્ધ કરો.

$$J \rightarrow K$$

$$J \vee (K \vee \sim L)$$

$$\sim K$$

$$\therefore \sim L \& \sim K$$

(49) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

હરેશ સુરેશનો મિત્ર છે.

મુકેશ હરેશનો મિત્ર છે.

\therefore મુકેશ સુરેશનો મિત્ર છે.

(50) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

સર્વ સત્ય શિવ છે.

સર્વ શિવ સુંદર છે.

\therefore સર્વ સુંદર સત્ય છે.

(51) અનિવાર્ય શરત અને પર્યાપ્ત શરત અંગે સમીક્ષાત્મક રજૂઆત કરો.

(52) અન્વય રીતની સમજૂતી આપો.

(53) ધાર્મિક જીવનનું વિશ્લેષણ કરો.

(54) સામાજિક જીવનમાં ધર્મનું મહત્વ સમજાવો.

5059

- (55) સર્વધર્મ સમભાવ વિશે સમજૂતી આપો.
 (56) કોઈપણ ત્રણ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો લખો
 (57) ચિત્તની વિવિધ અવસ્થાઓનાં નામ આપી, પ્રત્યેકની સંક્ષેપમાં સમજૂતી આપો.
 (58) યોગાભ્યાસી માટે આહાર-વિહાર અને દિનચર્યાની સમજૂતી આપો.

વિભાગ : E

- નીચે આપેલા 59 થી 64 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 04 (ચાર) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (દરેકના 5 ગુણ)

(20)

- (59) '~' નું તાર્કિક સ્વરૂપ સમજાવીને નિષેધનું લક્ષણ આપો.
 (60) સત્યતાકોષ્ટકની મદદથી '↔' નું તાર્કિક સ્વરૂપ સમજાવો અને દ્વિશરતી વિધાનનું લક્ષણ આપો.
 (61) નીચે આપેલી દલીલની પ્રાતીક રજૂઆત કરો અને સત્યતાકોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરી તેનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.
 જો વૃક્ષો વધુ વાવો છો તો (વાતાવરણમાં પ્રદૂષણ ઘટે છે અને વાતાવરણ આહ્લાદક બને છે.)
 વૃક્ષો વાવો છો.
 તેથી, વાતાવરણમાં પ્રદૂષણ ઘટે છે અને વાતાવરણ આહ્લાદક બને છે.
 (62) પંચાવયવી અનુમાનના પ્રત્યેક વિધાનની અગત્યા સમજાવો.
 (63) જગતના વિદ્યમાન ધર્મો અને તેમના ધર્મ સ્થાપકોના નામ લખો.
 (64) આચરવા યોગ્ય સદ્ગુણો અને ટાળવા યોગ્ય દુર્ગુણો જણાવો.

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

STD : 12 : સમાજશાસ્ત્ર

DATE : 27/01/2026

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. (20)
- (1) ભારતમાં 2011 ની વસ્તીગણતરી મુજબ સરેરાશ લિંગપ્રમાણ કેટલું છે ?
(A) 942 (B) 939 (C) 938 (D) 940
 - (2) ભારતનો સર્વોચ્ચ નાગરિક એવોર્ડ કયો છે ?
(A) ભારતરત્ન (B) ખેલરત્ન (C) પદ્મશ્રી (D) પદ્મ વિભૂષણ
 - (3) ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટતા શું છે ?
(A) વિવિધતામાં એકતા (B) અલગતા (C) અસહિષ્ણુતા (D) સંકુચિતતા
 - (4) જૈન ધર્મનું ધાર્મિક પુસ્તક કયું છે ?
(A) ભગવદ્ ગીતા (B) અવેસ્તા (C) ત્રિપિટ (D) કલ્પસૂત્ર
 - (5) બક્ષીપંચમાં ગુજરાતના કયા સમાજશાસ્ત્રીએ કામગીરી કરી છે ?
(A) આઈ.પી. દેસાઈ (B) તારાબેન પટેલ
(C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (D) બી.પી. મંડલ
 - (6) અનુસૂચિત જાતિનું સૌથી વધુ પ્રમાણ કયા રાજ્યમાં છે ?
(A) મેઘાલય (B) ગુજરાત (C) પંજાબ (D) મિઝોરમ
 - (7) ઈ-મમતા યોજના કયા પ્રકારની યોજના છે ?
(A) શિક્ષણ (B) આરોગ્ય (C) આર્થિક (D) સામાજિક
 - (8) દહેજ પ્રતિબંધક કાનૂન કઈ સાલમાં ઘડવામાં આવ્યો ?
(A) 1961 (B) 1956 (C) 1971 (D) 2005
 - (9) સંસ્કૃતિનું અન્વયીકરણ કઈ પ્રક્રિયાથી થાય છે ?
(A) વૈશ્વિકીકરણ (B) ઉદ્યોગીકરણ (C) ખાનગીકરણ (D) ઉદારીકરણ
 - (10) સંસ્કૃતિકરણ માટે શ્રીનિવાસે સૌપ્રથમ કયો શબ્દ પ્રયોજ્યો હતો ?
(A) પશ્ચિમિકરણ (B) ઈસ્લામીકરણ (C) બ્રાહ્મીકરણ (D) આધુનિકીકરણ
 - (11) ફિલ્મજગતનો પ્રસિદ્ધ એવોર્ડ કોના નામે આપવામાં આવે છે.
(A) રાજ કપૂર (B) લતા મંગેશર
(C) પૃથ્વીરાજ કપૂર (D) દાદા સાહેબ ફાળકે
 - (12) છાપકામની ટેકનોલોજીનો વિકાસ કોણે કર્યો ?
(A) ગુટેન બર્ગ (B) જેમ્સ હાકી (C) માર્કોની (D) જહોન મોચેલ
 - (13) કયા આંદોલનનું પરિણામ જે તે પરિસ્થિતિને ટકાવી રાખવા માટેનું હોય છે ?
(A) પ્રતિરોધાત્મક (B) સુધારાવાદી (C) વિરોધાત્મક (D) ક્રાંતિકારી
 - (14) કયા પ્રકારનું આંદોલન નૈતિકતા સાથે જોડાયેલું હોય છે ?
(A) વિરોધાત્મક આંદોલન (B) સુધારાવાદી આંદોલન
(C) પ્રતિરોધાત્મક આંદોલન (D) ક્રાંતિકારી આંદોલન

- (15) પંચાયતનો કાર્યકાળ કેટલા વર્ષનો હોય છે ?
 (A) પાંચ વર્ષ (B) ત્રણ વર્ષ (C) એક વર્ષ (D) છ વર્ષ
- (16) લોર્ડ રિપને સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સંસ્થાઓના સિદ્ધાંતો કઈ સાલમાં નક્કી કર્યા ?
 (A) 1801 (B) 1882 (C) 1909 (D) 1947
- (17) બાળ અપરાધીને સુરક્ષિત રાખવાનું સ્થળ એટલે
 (A) બાળ અદાલત (B) રિમાન્ડ હોમ (C) પાલકગૃહ (D) પ્રોબેશન
- (18) બોસ્ટલ શાળાની સૌ પ્રથમ સ્થાપના ક્યાં થઈ ?
 (A) ભારત (B) ઈંગ્લેન્ડ (C) ચીન (D) અમેરિકા
- (19) ભારતમાં ક્યા શહેરમાં સૌપ્રથમ એઈડ્સનો દર્દી જોવા નોંધાયો હતો ?
 (A) મુંબઈ (B) દિલ્હી (C) ચેન્નઈ (D) કોલકત્તા
- (20) એઈડ્સની સમસ્યામાં ભારત વિશ્વમાં કેટલામું સ્થાન ધરાવે છે ?
 (A) બીજું (B) ત્રીજું (C) ચોથું (D) પાંચમું

વિભાગ : B

- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**
- (21) ક્યા નામો ભારતની ભૌગોલિક એકતાનો અદર્શ વ્યક્ત કરે છે ?
- (22) લોકસંસ્કૃતિનાં અંગો ક્યાં ક્યાં છે ?
- (23) આદિવાસીઓને બંધારણમાં ક્યા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (24) SEWA નું પૂરું નામ જણાવો.
- (25) ઉદારીકરણની શરૂઆત ભારતમાં કઈ સાલથી થઈ ?
- (26) અંગ્રેજીમાં સંચાર માટે કયો શબ્દ પ્રયોજવામાં આવે છે ?
- (27) સમાજમાં ક્યા બે પ્રકારનાં સમૂહ હોય છે ?
- (28) T.D.O. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (29) બાળ અપરાધી કોને કહેવાય ?
- (30) ઓનર કિલિંગ એટલે શું ?

વિભાગ : C

- નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (દરેકના 2 ગુણ) **(20)**
- (31) ભારતમાં આપાતા ભારતીય સેનાના એવોર્ડ ક્યા ક્યા છે ?
- (32) ભારતના વિકાસમાં અવરોધક પરિબળો ક્યા ક્યા છે ?
- (33) ભારતીય સંસ્કૃતિનાં સ્વરૂપો જણાવો.
- (34) જાદુનો પ્રકાર જણાવો.
- (35) ટોટેમવાદ એટલે શું ?
- (36) સ્ત્રી શિક્ષણ અંગે ગાંધીજીએ શું કહ્યું છે ?
- (37) સ્ત્રી સશક્તિકરણની વ્યાખ્યા આપો.
- (38) પ્રભાવી જ્ઞાતિના માપદંડો જણાવો.
- (39) પશ્ચિમીકરણ પ્રક્રિયામાં કઈ ત્રણ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (40) ડેવિડ બર્ગોનું S.M.C.R પ્રત્યાયન મોડેલ સમજાવો.

- (41) સામાજિક આંદોલનના પ્રકાર જણાવો.
 (42) ગ્રામપંચાયતના મંત્રીની કામગીરી જણાવો.
 (43) યુવા અજંપાનો અર્થ આપો.
 (44) સામાજિક સમસ્યાની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ : D

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો (દરેકના 3 ગુણ) (30)

- (45) રાષ્ટ્રીય એકતાના પરિબળો તરીકે ભારતનું બંધારણ સમજાવો.
 (46) લોકસંસ્કૃતિ અથવા દેશી પરંપરા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 (47) હિંદુ સમુદાયની સમજૂતી આપો.
 (48) ગુજરાતમાં અન્ય પદ્ધત વર્ગો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 (49) અનુસૂચિત જાતિની બંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવો.
 (50) સ્ત્રી-સશક્તિકરણના લક્ષણો જણાવો.
 (51) સ્ત્રીઓને રક્ષણ પૂરું પાડતા કાયદા જણાવો.
 (52) પશ્ચિમીકરણનાં પાસાં જણાવો.
 (53) ઉદારીકરણના ગેરલાભ જણાવો.
 (54) મુદ્રિત માધ્યમો વિશે સમજૂતી આપો.
 (55) સ્વચ્છતા અભિયાન વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 (56) પંચાયતી રાજના હેતુઓ સમજાવો.
 (57) બાળ અપરાધના વ્યક્તિગત અને મનોવૈજ્ઞાનિક કારણ જણાવો.
 (58) અસમાન જાતિપ્રમાણની સમસ્યાની વિપરિત અસરો.

વિભાગ : E

- નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો (દરેકના 5 ગુણ) (20)

- (59) ભારતીય સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપી લક્ષણો વર્ણવો.
 (60) સમૂહ સંચાર માધ્યમોની સામાજિક જીવન પર અસર વર્ણવો.
 (61) સુધારાવાદી સામાજિક આંદોલન અને ક્રાંતિકારી સામાજિક આંદોલન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 (62) જિલ્લા પંચાયતના કાર્યો જણાવો.
 (63) બાળ અપરાધની વ્યાખ્યા આપી બાળ અપરાધના સામાજિક અને આર્થિક કારણો સમજાવો.
 (64) એચ.આઈ.વી. એઈડ્સ ફેલાવાના કારણો સમજાવો.

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

Noon

STD : 12 : ભૂગોળ

DATE : 28/01/2026

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે 01 થી 20 હેતુ પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો .
(દરેકનો 01 ગુણ) (20)
- (1) GPS પ્રણાલી વિકસાવનાર યુ.એસ.એ. છે તો GPS પ્રણાલી ફરતે કુલ કાર્યશીલ ઉપગ્રહોની સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) 24 (B) 58 (C) 20 (D) 35
- (2) રેખા સ્તંભ આલેખમાં તાપમાન અને વરસાદ દર્શાવવામાં આવે છે. તો સમમૂલ્ય રેખા પદ્ધતિમાં શું દર્શાવી શકાય ?
(A) તાપમાનનું વિતરણ (B) વસ્તી ગીચતા
(C) ભાષાઓનું વિતરણ (D) ખેત ઉત્પાદન
- (3) પ્રકાશિત સાહિત્યમાંથી લીધેલી માહિત કયા પ્રકારની માહિતી ગણાય ?
(A) દ્વિતીય (B) તૃતીય (C) પ્રથમ (D) એકપણ નહીં.
- (4) ઔદ્યોગિક વિસ્તારો તેમજ રેલમાર્ગ સડક માર્ગોની જેમ જેમ દૂર જઈએ તેમ તેમ ધ્વનિ પ્રદૂષણની માત્રા ઘટે છે. તેવું કહી શકાય, તો તેજાબી વરસાદ માટે જવાબદાર કારણ નીચે મુજબ કયું ?
(A) સલ્ફ ડાયોક્સાઈડની ઊંચા માત્રા (B) ઓક્સિજનની ઊંચી માત્રા
(C) ઓઝોનની ઊંચી માત્રા (D) એકપણ નહીં.
- (5) દેશની વિકાસયાત્રાને નીચેનામાંથી કોણ મંદ બનાવે છે ?
(A) ગરીબી (B) બેરોજગારી
(C) આર્થિક વિકાસ (D) એકપણ નહીં.
- (6) કોલસો વિરલ સંસાધન છે. અમૂલ ડેરી આણંદમાં આવેલી છે. તો નીચેનામાંથી એન્ટાર્કટિકા ખંડની માલિકી કોની ગણાય ?
(A) વૈશ્વિક (B) પારિવારિક (C) રાષ્ટ્રીય (D) એકપણ નહીં.
- (7) અહીં વસાહતોની ગોઠવણી સડક માર્ગ રેલમાર્ગ નદી કિનારાના સમાંતર સ્થાન પર ગોઠવાયેલી હોય તેવી કઈ પ્રણાલી નીચે મુજબ છે ?
(A) રીબન (B) ચક્રિય (C) તારક (D) ત્રિકોણીય
- (8) વસ્તીની દષ્ટિએ શહેરનો દરજ્જામાં નીચેના મુજબ કયું સાચું નથી ?
(A) જાપાન 30000 (B) કેનેડા 1000
(C) ભારત 5000 (D) એમેરિકા 3500
- (9) નીચેનામાંથી કઈ જોડ ખોટી છે તે જણાવો.
(A) સંરક્ષણ કેન્દ્ર - ખડકવાસલા, મેરઠ, દહેરાદુન
(B) ઔદ્યોગિક - જમદેશપુર, અંકલેશ્વર, મોરબી
(C) કિલ્લાનગર - રાજસ્થાન, જેસલમેર
(D) નૌ-સેના કેન્દ્ર - ગુજરાત

- (10) વિશ્વની સૌથી લાંબી પાઈપલાઈન કોમેકોન છે ભારતનો પ્રથમ ઉપગ્રહ 1975માં છોડવામાં આવ્યું તો નીચે મુજબ ઓપેકનું વડુ મથક કયું છે ?
 (A) વિયેના (B) દુબઈ (C) કાકમંડુ (D) એકપણ નહીં.
- (11) ચીન અને દક્ષિણ પશ્ચિમ એશિયાના મધ્યમાંથી પસાર થતો જૂનો માર્ગ કયો છે ?
 (A) રેશમ માર્ગ (B) મહા માર્ગ (C) ગયા માર્ગ (D) એકપણ નહીં.
- (12) નીચેનામાંથી કઈ જોડ સાચી છે તે જણાવો.
 (A) ભારતમાં રેડીયોની શરૂઆત - 1930માં થઈ.
 (B) ભારતમાં પ્રથમ બોલતી શ્વેત શ્યામ ફિલ્મ - આલમઆરા હતી.
 (C) સમૂહ દૂરસંચાર તંત્રનો ઇલેક્ટ્રોનિક માધ્યમ - ઇન્ટરનેટ છે.
 (D) ભારતનો ભાસ્કર્યાર્યરીઓ ઉપગ્રહ - 1984માં છોડવામાં આવ્યો.
- (13) વિશ્વમાં કયા દેશમાં સૌથી ગીચ રેલમાર્ગ આવેલ છે ?
 (A) બેલ્જિયમ (B) બ્રાઝિલ (C) ભારત (D) એકપણ નહીં.
- (14) સંદેશા વ્યવહાર પ્રણાલીને ખૂબ જ સરળ બનાવનાર નીચે મુજબ કોણ છે ?
 (A) ઇન્ટરનેટ (B) દૂરદર્શન (C) રેડિયો (D) કમ્પ્યુટર
- (15) કેનેડાના ઉત્તર ભાગમાં વસતા લોકો એસ્કીમો છે. મલેશિયામાં વસતા લોકો સેમાંગ છે. તો નીચે ભાગમાં મુજબ દક્ષિણ ભારતમાં વસતા લોકો કયા છે ?
 (A) પાલિયાન (B) પીગમી (C) બુસમેન (D) એકપણ નહીં.
- (16) ઓછા ઘરોવાળી, પહાડી અને પર્વત પ્રદેશમાં જોવા મળતી પૂર્વાચાલ રાજ્યોમાં જોવા મળતી, ગુજરાતમાં ડુંગર વિસ્તારમાં જોવા મળતી નીચે મુજબની વસાહત કઈ ?
 (A) છૂટી છવાઈ વસાહત (B) ત્રિકોણીય વસાહત
 (C) ચક્રીય વસાહત (D) એકપણ નહીં.
- (17) બાડમેર, બિકાનેર, જેલસમેર જે અતિશય ઓછી વસ્તી ગીચતા ધરાવે છે તે કયા રાજ્યના નીચે મુજબના પ્રદેશો છે ?
 (A) રાજસ્થાન (B) ગુજરાત (C) મધ્યપ્રદેશ (D) મહારાષ્ટ્ર
- (18) કૃષ્ણ નદી પર નાગાર્જુન સાગર યોજના, મહાનદી પર હીરાકુંડ યોજના, સતુલજ નદી પર ભાખરા નંગલ યોજના તો ગુજરાતની નર્મદા નદી પર નીચેનામાંથી કયો બંધ બાંધવામાં આવેલ છે ?
 (A) સરદાર સરોવર (B) તહેરી બંધ (C) ઘરોઈ બંધ (D) ઉકાઈ બંધ
- (19) ગંગા, કૃષ્ણ, ગોદાવરી, કાવેરી, નર્મદા તમામ નદીઓ ભારત તેમજ ગુજરાતની જીવનદાત્રિ ગણાય છે તો નાઈલ નદી કયા પ્રદેશની જીવનદાત્રિક ગણાય ?
 (A) ઈજિપ્ત (B) લુમ્બિયા (C) રોમ (D) એકપણ નહીં
- (20) નિયતિવાદના પ્રખર સમર્થક નીચે મુજબ કોણ છે ?
 (A) કુમારી એલ. એન. સેમ્પલ (B) કાન્ટ
 (C) રિટર (D) એકપણ નહીં.

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તરો એક બે વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 01 ગુણ) (10)
- (21) વેક્ટર ડેટા અને સ્કેલર ડેટા એટલે શું ?
- (22) આલેખ એટલે શું ?

- (23) 'ધી' (24) ભુખ (25) વિર (26) આ (27) સંચ (28) વિ (29) ઇન (30) ક્ય
- ની ઉત (31) કેર (32) દિ (33) ની 25 (34) સ (35) ગે (36) G (37) ખ (38) ર (39) વર (40) દિ (41) " (42) સં
- ની લા (ન (43) હા (44) પ્રવ (45) ધ્વ (46) ની 15 (47-A)
- (47-B)

- (23) 'ધી સર્વ ઓફ ઈન્ડિયા' સંસ્થા ક્યાં આવેલી છે ?
 (24) ભુખમરો કોને કહે છે ?
 (25) વિરલ સંસાધનની વ્યાખ્યા આપો.
 (26) આદિમ સમાજમાં વ્યાપારનું પ્રારંભિક સ્વરૂપ કઈ વ્યવસ્થા હતી ?
 (27) સંચાર એટલે શું ? વ્યક્તિગત સંચારતંત્રના સાધનો જણાવો.
 (28) વિશ્વમાં સૌપ્રથમ રેલમાર્ગની શરૂઆત ક્યા બે શહેરો વચ્ચે અને ક્યારે થઈ હતી ?
 (29) ઈન્ટરનેટના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહારનું ઉદ્દગમ કેન્દ્ર કયો દેશ છે ?
 (30) ક્યા સમયગાળાને 'સંસોધન યુગ' કહેવાય છે ?

વિભાગ : C

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 31 થી 42 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (દરેકના 02 ગુણ) (16)

- (31) ફેરબંદર એટલે શું ? ઉદાહરણ લખો.
 (32) દ્વિ-પરિમાણીય આલેખ એટલે શું ?
 (33) નીચેઆપેલાં અવલોકનો પરથી બહુલક શોધો.
 255 , 279 , 255 , 282 , 264 , 255 , 277 , 255 , 269 , 255
 (34) સમષ્ટિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (35) ગેરકાયદેસર વસાહત સમજાવો. અહીં વસતા લોકો કઈ કઈ સુવિધાઓથી વંચિત રહે છે ?
 (36) GIS પ્રણાલીની ઉપયોગીતા જણાવો.
 (37) ખનીજ એટલે શું ? તેનું વર્ગીકરણ કરો, ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (38) રંગછાયા પદ્ધતિની ખામીઓ જણાવો.
 (39) વસ્તી ગીચતા પર અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.
 (40) દ્વિતીયક પ્રવૃત્તિનાં લક્ષણો આપો.
 (41) "સેવા ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની તકોમાં સતત વૃદ્ધિ થઈ રહી છે" કારણ આપો.
 (42) સંસાધનોનું વર્ગીકરણ કરો.

વિભાગ : D

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 43 થી 54 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (દરેકના 03 ગુણ) (24)

(નોંધ : નીચે આપેલ પ્રશ્ન નંબર 47 B ફક્ત દષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.)

- (43) હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેરનો પરિચય આપો.
 (44) પ્રવાહ આલેખની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 (45) ધ્વનિ પ્રદૂષણનો અર્થ આપી તેની અસરો જણાવો.
 (46) નીચે આપેલા આંકડા માટે મધ્યક અને મધ્યસ્થ શોધો.
 150 , 140 , 280 , 185 , 156 , 300 , 230 , 209 , 105 , 80 , 100 , 95
 (47-A) વિભાગ વર્તુળ પદ્ધતિ દ્વારા નીચેની માહિતીને દર્શાવો. 2004 ઓલિમ્પિકમાં ચંદ્રક જીતનાર દેશો.

50 % ય.એસ.એ. , 20 % રશિયા , 15 % ચીન , 15 % જાપાન

- (47-B) સંભાવવાદ અને નિશ્ચયાવાદ તફાવત વિશે લખો.

(ફક્ત દષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે)

- (48) ગરીબીનો અર્થ સમજાવો. તેને દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
 (49) શિકાર સંગ્રહક પ્રવૃત્તિ વિશે જણાવો
 (50) “જૈવિક કચરાનો નિકાલ પડકારજનક છે.” સમજાવો.
 (51) ઉદ્યોગનું વર્ગીકરણ આપી ગૃહઉદ્યોગની સમજ આપો.
 (52) માનવ ભૂગોળના વિકાસની રૂપરેરૂપા આપો.
 (53) માનવ સંસાધન વિશે વિગતે જણાવો.
 (54) ઉપગ્રહ સંચાર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

વિભાગ : E

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 55 થી 61 સુધીના સાત પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ (05) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. 62માં પ્રશ્નમાં નક્કશાપૂર્તિ કરો. (દરેકનો 05 ગુણ) (30)
 (નોંધ : નીચે આપેલ પ્રશ્ન નંબર 62 B ફક્ત દષ્ટિહિન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.)

- (55) સાગરીય સંસાધન સંબંધી સમસ્યાઓ જણાવી, તેનાં ઉકેલ જણાવો.
 (56) ભૂમિ સંસાધન સાથે જોડાયેલી સમસ્યાઓ વિસ્તારથી સમજાવો.
 (57) ધન કચરાની સમસ્યા અને દૂર કરવાના ઉપાયો ચર્ચો.
 (58) જળ પ્રદૂષણ અને તેની અસરો વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.
 (59) શહેરી વસાહત એટલે શું ? તેના કાર્યકારિતાના આધારે પ્રકાર જણાવો.
 (60) વિશ્વના મહત્વના રેલમાર્ગો વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.
 (61) માનવ વિકાસ એટલે શું ? તેના માપન વિશે સમજૂતી આપો.
 (62-A) તમને આપવામાં આવેલા ભારતના નક્કશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
 (1) ભારતનું સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય
 (2) રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ નં. 5 કોલકાતા થી ચેન્નઈ એક અટકસ્થાન
 (3) ભારતનું નદી બંદર જણા.
 (4) નવ આયોજિત વહીવટી કેન્દ્ર જણાવો.
 (5) ભારતની નર્મદા નદી પર બંધ દર્શાવો.
 (62-B) દષ્ટિહિન વિદ્યાર્થીઓએ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.
 (1) ભારતમાં સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?
 (2) રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ નં. 6 કયા શહેરમાંથી પસાર થાય છે ?
 (3) ભારતનું નદી બંદર જણાવો.
 (4) એક નવઆયોજિત વહીવટી કેન્દ્રનું નામ લખો.
 (5) ભારતની નર્મદા નદી પર બંધ દર્શાવો.

PART : A

Time : 1 Hours

Marks : 50

- नीचे आपेला 1 थी 50 हेतुलक्षी प्रश्नो इरजियात छे. 1 थी 50 हेतुलक्षी प्रश्नोना गुण सरभा छे. दरेकनो 1 गुण छे. आपने अलगथी आपेला OMR Sheet पत्रकमां जे ते प्रश्न नंभर (A) ○ (B) ○ (C) ○ अने (C) ○ सामे आपेला छे. ते प्रश्नो जे जवाब साथो डोय तेना विकल्पनी सामे आपेला वर्तुणने पेनथी धड़ ● करवानुं रडेसे.

- (1) किष्किन्धा केषां निवासः ?
 (A) इक्ष्वाकूनाम् (B) वनौकसाम् (C) महर्षीणाम् (D) राक्षसाम्
- (2) रामः कस्य नियोगात् वनं गतः ?
 (A) सुमन्त्रस्य (B) भरतस्य (C) दशरथस्य (D) कैकेय्याः
- (3) महर्षिणा कः शप्तः आसीत् ?
 (A) रामः (B) भरतः (C) दशरथः (D) रावणः
- (4) वैदिकस्य विवाहविधेः आत्मा कः ?
 (A) सप्तपदी (B) प्रदक्षिणा
 (C) समान सहभागित्वम् (D) सर्वप्राणी मित्रता
- (5) अन्धश्रद्धायाः अन्धकारं ।
 (A) विदारयतुं (B) विदारयत (C) विहारय (D) विदारतम्
- (6) भारतदेशे काले काले महापुरुषाः जीवनं कस्मै समर्पयन्ति ?
 (A) देशसेवायै (B) पर्यटनाय (C) सद्विधायै (D) मातृसेवायै
- (7) पुतलिकानां परीक्षार्थं किं करणं प्रयुक्तम् ?
 (A) सूत्रम् (B) अग्निः (C) दण्डः (D) शलाका
- (8) पुतलिकानां मूल्यं कीदृशम् आसीत् ?
 (A) समानम् (B) न्यूनम् (C) भिन्नं भिन्नम् (D) अनिश्चितम्
- (9) प्रथमायाः पुतलिकायाः कियत् मूल्यम् आसीत् ?
 (A) शतरूप्यकम् (B) सहस्ररूप्यकम् (C) रूपकमात्रम् (D) लक्षरूप्यकम्
- (10) कुम्भीलकः लोष्ठकै कं ताडयति ?
 (A) चेटम् (B) विदूषकम् (C) नाटकम् (D) पारावत्
- (11) सहकारः इत्यस्य कोऽर्थः ?
 (A) नीम्बवृक्षः (B) आम्रवृक्ष (C) अशोकवृक्ष (D) वटवृक्षः
- (12) पुस्तक्यं कति रूपाणि सन्ति ?
 (A) त्रीणि (B) चत्वारि (C) पञ्च (D) दश
- (13) चन्चलता कुत्र आसीत् ?
 (A) मनसु (B) कदलीदलेषु (C) स्वभावेषु (D) कुशाग्रेषु

- (14) कस्य कीर्तनैः मुनिः पुनाति ? (D) जलस्य
 (A) भ्रमरस्य (B) भूमैः (C) बुद्धैः
- (15) कुशलः नरः केभ्यः सारम् आदधात् ? (D) नदीभ्यः
 (A) पुष्पेभ्यः (B) शास्त्रेभ्यः (C) समुद्रेभ्यः
- (16) अचलताः कस्य गुणः ?पालक (D) भ्रमरस्य
 (A) पृथ्वाः (B) जलस्य (C) सुर्यस्य
- (17) त्रिभूक्तं कीदृशं भवति ? (D) मारकम्
 (A) सदरोगम् (B) सदास्वस्थम् (C) सदादुःखम्
- (18) घातव इत्यस्य प्रकरणानुरूपः अर्थः कः ? (D) रसादयः
 (A) वातपित्तादयः (B) सुवर्णरजताइय (C) भ्वादयः
- (19) श्वा लागड्लचालनं कस्य अग्रे कुरुते ? (D) रक्षकस्य
 (A) पिण्डस्य (B) पालकस्य (C) पुकूषस्य
- (20) व्याधस्य वचसा प्रीतः पथिकः कुत्र प्रविष्टः ? (D) जले
 (A) सरः (B) महापङ्के (C) कूपे
- (21) व्यर्थं कार्यमां समये अने शक्ति वेडइवानी भावत कथा न्यायने आधारे स्पष्ट थाय छे ?
 (A) उषरवृष्टिन्याय (B) अग्निशिखान्याय (C) नदीसमुद्रन्याय (D) जलमन्थनन्याय
- (22) अलंकारमां अेक शब्दना बेथी वधु अर्थ थई यमत्कृति सर्जे त्यारे कयो अलंकार अने ?
 (A) व्याजस्तुति (B) श्लेष (C) विरोध (D) उत्प्रेक्षा
- (23) शार्दूलविक्रिडितम् छंदमां कुल केटला अक्षरो डोय छे ?
 (A) 12 (B) 14 (C) 17 (D) 19
- (24) नीयेना पैकी कल्पशास्त्रनो भाग नथी ?
 (A) शूल्यसूत्र (B) गृह्यसूत्र (C) श्रौतसूत्र (D) निरुक्त
- (25) रथ्या - इत्यस्य कोऽर्थः ?
 (A) वरसाढ (B) मडेल (C) शेरी, पोण (D) अंधकार
- (26) वराडमिडिर कोना परम उपासक इता ?
 (A) शिवना (B) विष्णुना (C) सूर्यना (D) अग्निना
- (27) अश्विनीकुमारो कोश इता ?
 (A) कुशण वैद्यो (B) देववैद्यो (C) शस्त्र चिकित्सक (D) अश्वविधाना ज्ञासकारे
- (28) आचार्य वराडमिडिर क्यांना निवासी इता ?
 (A) मगध (B) अवंती- उज्जयिनी (C) वैशाली (D) काशी
- (29) कः मोधमन्नं विन्दते ?
 (A) अप्रचेताः (B) मानवः (C) प्रचेताः (D) अर्यमा
- (30) तनूनाम धेहि । (D) अर्यमा
 (A) चित्तिम (B) अरिष्टिम (C) स्वाध्यानम्
- (31) मानवस्य मनः कीदृशं वर्तते ? (D) सुभगत्वम्
 (A) श्रेष्ठम् (B) द्वत्प्रतिष्ठितम् (C) शुभम्

- (32) अधर्मेणैघते (A) भद्राणि
 (33) अक्षयं धनं व (A) आचा
 (34) वेदाभ्यासो (A) पञ्च
 (35) मीनः कै मृ (A) जलै
 (36) तृषथी धृष (A) शिंता
 (37) धनसंपत्ति (A) शा
 (38) हतवचाः व (A) पार्व
 (39) चक्षुरागः व (A) मुनि
 (40) के वस्त्राणि (A) शिनि
 (41) धान्यं के य (A) कृष
 (42) दिनान्तः न (A) रात्रि
 (43) कः चादुश (A) क्षाप
 (44) यति शीर्षा (A) नाग
 (45) कीदृशी स्व (A) स्वा
 (46) उदके किं न (A) नौः
 (47) प्रजापति क (A) च
 (48) इदं (A) सुवर्ण
 (C) लोहव

- (32) अधर्मैर्गैघते तावतः किं पश्यति ?
 (A) भद्राणि (B) अभद्राणि (C) दुःखानि (D) सुखानि
- (33) अक्षयं धनं कस्मात् लभ्यते ?
 (A) आचारात् (B) दुराचारात् (C) युद्धात् (D) लक्षणात्
- (34) वेदाभ्यासो हि ।
 (A) पञ्चधा (B) द्विधा (C) त्रिधा (D) चतुर्धा
- (35) मीनः कै मृत्युम् ऋच्छति ?
 (A) जलैः (B) सागरैः (C) बडिशैः (D) सरिद्विः
- (36) तृणथी धशी वधारे (वधनारी) शुं छे ?
 (A) शिता (B) शांति (C) बुद्धि (D) तृष्टि
- (37) धनसंपत्तिमां उत्तमं शुं छे ?
 (A) ज्ञान (B) शास्त्र (C) शस्त्र (D) सुवर्ष
- (38) हतवचाः कः वर्तते ?
 (A) पार्वती (B) चन्द्रचूडः (C) भिषक् (D) सज्जन
- (39) चक्षुरागः कुत्र आसीत् ?
 (A) मुनिषु (B) पशुषु (C) मानवेषु (D) कोकिलेषु
- (40) के वस्त्राणि वयन्ति ?
 (A) शिल्पिन (B) प्रशिक्षकाः (C) वैद्याः (D) तन्तुवायाः
- (41) धान्यं के यच्छन्ति ?
 (A) कृषका (B) शिल्पिन (C) वैद्याः (D) प्रशिक्षकाः
- (42) दिनान्तः नाम किम् ?
 (A) रात्रिः (B) प्रभातम् (C) मध्याह्नतम् (D) अपराहनम्
- (43) कः चादुशतैः भुक्तेः ?
 (A) श्वापुगवः (B) नरपुगवः (C) गजपुङ्गवः (D) वीरुङ्गवः
- (44) यति शीर्षाणि तति ।
 (A) नागः (B) वेदनाः (C) सुखानि (D) शीर्षाणि
- (45) कीदृशी स्वच्छता ?
 (A) स्वाभाविकी (B) परकीया (C) मध्यमा (D) अस्वाभाविकी
- (46) उदके किं न याति ?
 (A) नौः (B) जलम् (C) संकटम् (D) जनः
- (47) प्रजापति कः वर्णं प्रोक्तवान् ?
 (A) च (B) द (C) म (D) प
- (48) इदं गृह्यताम् ।
 (A) सुवर्णकण्डणम् (B) ताम्रकण्डणम्
 (C) लोहकण्डणम् (D) रजतकण्डणम्

- (49) धीमताम् कालः केन प्रकारेण गच्छति ?
 (A) व्यसनेन (B) कलहेन (C) काव्यशास्त्रविनोदेन (D) क्रीडाविनोदेन
- (50) रघुवंशम् महाकाव्यनी रचना कोशे कशी छे ?
 (A) कविभास (B) कालीदास (C) कवि शुद्रक (D) कवि माघ

PART : B

Time : 2 Hours

Marks : 50

विभाग-A

- अद्योलिखितानां गद्यखण्डानां अनुवादं कुरुत । (कस्यचित् एकस) (4)
- (1) गुरुः – साधु शिष्य साधु । अस्मिन् पद्यं मुद्रायाः महत्त्वं प्रतियादित्तमस्ति ।
 शिष्यः – गुरुवः केयं मुद्रा इति ।
 गुरुः – शृणु शिष्य ।
 मुद्रानाम धनं प्रोक्तं विनिमयस्य साधनम् ।
 धातुमयी तथा चान्या कागेजजा प्रकीर्तिता ॥
- (2) तद्भुवतां विनोदाय काक-कूर्महीनां विचित्राम् कथां कथापिष्यामि राजपुत्रैः उक्तम् – आर्य, कथयतुं ।
 पण्डित उवाच शृणुत युयम् । सम्प्रति मित्रलाभः प्रस्तुयते । तत्र इवं प्रथमा कथा ।
 ककणस्य, तु लोभेन मग्नः पडके सुहस्तरे ।
 वृद्धव्याध्रेण सम्प्राप्तः पथिकः सम्मृता यथा ॥
- अद्योदत्तं गद्यखण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत । (4)
- (3) ईश्वर साक्षात्कारस्य तीव्राम् इच्छां मनसि धृत्वा अयं दयानन्दः इतस्ततः पर्यटत । परन्तु तस्य इच्छा कथमपि न फलिता । एकदा सः कस्यचित् महानुभावस्य प्रेरणया मथुरायां गुरोः विराजानन्दस्य सकाशम् अगच्छत । विराजानन्दः तं विविधाः विद्याः उपदिशत् । अध्ययनस्य समाप्तौ बद्धाज्जलिं दयानन्दं गुरुवदत् ।
 प्रश्नाः
 (1) दयानन्दः मनसि किं धृत्वा पर्यटत् ?
 (2) दयानन्दः मथुरायां कस्य सकाशम् अगच्छत् ?
 (3) विराजानन्दः दयानन्दं काः उपादिशत् ?
 (4) अध्ययनसमाप्तौ कीदृशं दयानन्दं गुरुवदत् ?
- अद्योदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत । (कयोश्चित् द्वयोः) (4)
- (4) आश्रमभां यंयणतानी स्थिति केवी उत्ती ?
 (5) मनुष्ये द वर्णनो कयो अर्थ लीधो ? शा माटे ?
 (6) प्राचीनकाणभां ग्रंथनुं स्वरूप केवुं उत्तुं ?

विभाग-B

- अद्योलिखितानां पद्यानाम् अनुवादं कुरुत । (कस्तचित् एकः) (4)
- (7) अथ क्षमामेव निरस्तविक्रमश्चिराय पर्यपि सुखस्य साधनम् ।
 विहाय लक्ष्मीपतिलक्ष्म कार्मुकं जटाधरः सज्जुहुधीह पावकम् ॥

विभाग : A : गद्य विभाग

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दिए गए विकल्पों में से चुनकर लिखिए ।

(8)

- (1) बैलगाडी दो वनों के बीच से कैसे चल रही थी ?
(A) धीरे-धीरे (B) लडखड़ाती (C) तेजगति से (D) चरमराती
- (2) वंशीधर को किस का दण्ड मिला ?
(A) कार्य परायणता का (B) विश्वासघात का
(C) अपराध का (D) विश्वसनीयता का
- (3) आयोनियम रेडियम के बीच क्या रिश्ता है ?
(A) भाई-भाई का (B) मित्र-मित्र का (C) पिता-पुत्र का (D) पुत्र-पिता का
- (4) सुभाषबाबू ने कौन-सा नारा दिया ?
(A) जय गोपाल (B) जय हिन्द (C) वंदे मातरम् (D) जय जवान जय किसान
- (5) सोमाबुआ की डिबिया में कितने रूपए थे ?
(A) एक (B) ग्यारह (C) सात (D) तीन
- (6) गृहिणी बहुत उद्विग्न थी, क्योंकि
(A) वह बीमार थी । (B) शहर में कफर्यू लगा था ।
(C) बारह बजे भी लोग लौटे नहीं थे । (D) उसे बहुत काम करना पड़ता था ।
- (7) जोहानिसबर्ग पहुंचने के लिए एक रात कहाँ रुकना पड़ता था ?
(A) स्ट्रैण्डस्टन (B) जोहर्नटाउन (C) चार्ल्सटाउन (D) स्पेण्डस्टिन
- (8) वजीरअली वकील का कत्ल करके कहाँ भाग गया ?
(A) अफधानिस्तान (B) नेपाल (C) आजमगढ (D) दिल्ली

रचना के साथ योग्य पात्र का जोडा मिलाकर लिखिए ।

(2)

अ

ब

- (9) कारतूस (1) चिरंजीव
- (10) मनोहरपुरी की सीमा पर (2) हबीब तन्वीर
(3) सुरसंग

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए ।

(4)

- (11) लेखक अगले साल कितने समय पहले जन्मदिन का वातावरण बनाने की सोचता है ?
- (12) सुभाषबाबू किसकी कल्पनाओं पर खोये हुए थे ?
- (13) कर्नल कार्लिज ने खेमा जंगल में क्यों लगाया था ?
- (14) मनोहरपुरी के सीवान किन तीन राज्यों के सीवान से मिलते थे ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए । (किन्ही तीन)

(6)

- (15) रेडियम अपने सम्मान की समानता किससे बताता है ?
- (16) बुजुर्ग मित्र को जन्मदिन मनाने में तकलीफ क्यों हुए ?
- (17) लेखक को रात-दिन नींद क्यों नहीं आती ?

(18) किन कारणों से मनोहरपुरी लोगों को प्रिय थी ?

(19) बंशीधर रात को जमुना नदी पर क्यों गए ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच-छः वाक्यों में लिखिए ।

(20) जन्मदिन के बारे में लेखक के विचार स्पष्ट करें ।

अथवा

(20) लेखक के पुराने घर के साथ परिवार का क्या संबंध था ?

विभाग : B : पद्य विभाग

निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए ।

(21) कवि पढ़ना-लिखना किसकी मदद-से सीखता है ?

(A) माता की (B) दीदी की (C) पिता की (D) भाई की

(22) डाकिया दर-दर क्या लेकर घूम रहा है ?

(A) कागज (B) तार (C) बैरंग बेनाम चिट्ठी (D) कार्ड

(23) कृष्ण गले में किसकी माला पहनते थे ?

(A) गुंजा की (B) तुलसी की (C) मोतियों की (D) रुद्राक्ष की

(24) 'बाद की सभावनाएँ' काव्य में कवि ने किस वन का जिक्र किया है ?

(A) सुंदरवन का (B) मधुवन का (C) तपोवन का (D) चीडवन का

(25) कैलेंडर कहाँ लगा है ?

(A) घर और दफ्तर में (B) घर और दुकान में

(C) घर और विद्यालय में (D) विद्यालय और दुकान में

(26) युद्ध और आतंक किसके पर्याय है ?

(A) वितृष्णा के (B) आतंक के

(C) सामाजिकता के (D) मानसिकता के

(27) युधिष्ठिर ने मात्र शास्त्र-व्यवस्था के कारण ही क्या नहीं स्वीकारा ?

(A) वानप्रस्थ (B) गृहस्थ (C) संन्यास (D) वृद्धत्व

(28) जो बीत गई

(A) वह बेहद प्यारा था । (B) मधुवन की छाती को देखो

(C) सो बात गई (D) आनन को देखो

कविता के साथ योग्य कवि का जोड़ा मिलाकर लिखिए ।

अ

ब

(29) कैलेंडर (1) नागार्जुन

(30) बादल को धिरते देखा है (2) नरेश महेता

(3) सूरज बडल्या

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए ।

(31) कृष्ण के साथ कौन-कौन होली खेल रहा है ?

(32) सीपी बनकर कवि क्या करना चाहता था ?

(33) कवि ने चिट्ठी की तुलना किससे की है ?

(34) तारों के टूटने पर अम्बर क्या नहीं करता ?

(5)

(8)

(2)

(4)

7736

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए । (किन्हीं तीन)

(35) कवि की दिनचर्या क्या है ?

(36) सत्य की प्राप्ति के बारे में युधिष्ठिर के विचार बताइए ।

(37) गोपियाँ कृष्ण की बाँसुरी को अपने होठों पर क्यों नहीं रखना चाहती ?

(38) सितारे के रूपक से कवि क्या समझाना चाहता है ?

(39) हरिल चिटियाँ कि विशेषता बताइए ।

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच- छः वाक्यों में लिखिए ।

(40) बैरंग चिट्ठी में लिखे दुःख-दर्द का वर्णन कीजिए ।

अथवा

(40) 'बादल को धिरते देखा है' कविता में कवि की सौंदर्य की नैसर्गिकता का वर्णन कीजिए ।

विभाग : C : व्याकरण

निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखिए ।

(41) पेशा (42) सदमा

निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए ।

(43) ज्योति (44) स्थायी

निम्नलिखित शब्दों के तत्सम रूप लिखिए ।

(45) मोक्ष (46) हाथ

निम्नलिखित शब्दों में से प्रत्यय अलग कीजिए ।

(47) राजनीतिक (48) कवित्व

निम्नलिखित शब्द समूह के लिए एक शब्द लिखिए ।

(49) मौसी का घर ।

(50) साथ में रहनेवाला ।

निम्नलिखित अशुद्ध वाक्य को शुद्ध करके पुनः लिखिए ।

(51) उनका नजर अँगूठी पर गया ।

निम्नलिखित कहावत का अर्थ लिखिए ।

(52) आम के आम गुठलियों के दाम

निम्नलिखित मुहावरों का अर्थ देकर वाक्य-प्रयोग में कीजिए ।

(53) काटाँ निकालना ।

(54) लोहा लेना ।

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-दो वाक्य में लिखिए ।

(55) भारत में मुद्रणकला का आरंभ कब और किसने किया ?

(56) निषेधात्मक वाक्य किसे कहते हैं ?

(57) पर्यटन का क्या अर्थ है ?

(58) ब्राउजर किसे कहते हैं ?

विभाग : D : अर्थग्रहण

निम्नलिखित पद्यांश का भावार्थ स्पष्ट कीजिए ।

(59) "छड़ी तानकर बोला बालक रोष से ।

बाधा देगी क्रीडा में यदि तू कभी

मार खाएगी और तुझे दूँगा नहीं,

इस बच्चे को, चली जा अरी भाग जा ।

- निम्नलिखित अपठित गद्यांश को पढ़कर एक-तिहाई में सारांश लिखकर शीर्षक लिखिए । (5)
- (60) भावि नागरिक निर्माण करने की जिम्मेदारी शिक्षक के उपर है । वह उसके शरीरिक, मानसिक तथा नैतिक विकास का जनक है, जिस पर व्यक्ति समाज और राष्ट्र निर्भर है । शिक्षक के ही द्वारा कोई योग्य सैनिक बन सकता है । आज शिक्षक ने सैनिक धाराओं में क्रांति पैदा कर दी है । हमारे अहिंसक आंदोलन ने दुनिया को दिखा दिया है कि शिक्षक श्रेष्ठ है । इसे बनावटी शस्त्रों की जरूरत नहीं है । इसका आत्मिक बल सब शस्त्रों से बड़ा है ।

निम्नलिखित अपठित गद्यांश को पढ़कर पूछे गये प्रश्नों के उत्तर लिखिए । (5)

समय एक अमूल्य वस्तु है । जो समय बीत जाता है, वह फिर कभी लौट कर नहीं आता । किसी प्राचीन विद्वान ने सच ही कहा है कि धन की इच्छा रखनेवाले को प्रत्येक कण का और ज्ञान के इच्छुक को प्रत्येक क्षण का सदुपयोग करना चाहिए । जो लोग समय का मूल्य नहीं समझते और उसे व्यर्थ की बातों में या आलस्य में गँवा देते हैं, उन्हें पीछे से सिर पकड़कर पछाताना पडता है । बाल्यावस्था का प्रत्येक क्षण विद्या की प्राप्ति में और युवावस्था का प्रत्येक क्षण धन-संग्रह में बिताना चाहिए । ऐसा हमारे प्राचीन आर्या का कथन है । इस संसार में आकर मनुष्य अपनी इच्छानुसार प्रत्येक वस्तु हाँसिल कर सकता है, परंतु बीता हुआ समय पुनः प्राप्त करना उसकी शक्ति से बहार की वस्तु है । अतः प्रत्येक क्षण को एक दुर्लभ संपत्ति मानकर उसका सदुपयोग करना चाहिए ।

प्रश्न :

- (61) जीवन की अलग अलग अवस्थाओं में हमें क्या करना चाहिए ?
 (62) समय को मनुष्य की दुर्लभ संपत्ति क्यों माना गया है ?
 (63) कैसे लोग सिर पकड़कर पछताते हैं ?
 (64) धन और ज्ञान की प्राप्ति कैसे हो सकती है ?
 (65) इस गद्यखंड का उचित शीर्षक दीजिए ।

विभाग : B : लेखन विभाग

निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक, बोधपाठ दीजिए । (5)

- (66) एक बूढ़ा किसान - चार लडके - सभी आलसी - मरते समय कहना, 'खेत में सोने का घड़ा' - मरने पर लडकों द्वारा खेत खोदना - कुछ न मिलना - खेत में गेहूँ बोना - खूब पैदावर - घड़े का रहस्य - सीख ।

निम्नलिखित विषय पर लगभग 250 वाक्यों में निबंध लिखिए । (किन्ही एक) (10)

- (67) खेलो का राजा - क्रिकेट :

(प्रस्तावना - अन्य खेल - खेलों का महत्त्व - क्रिकेट का शाँक - मेरा प्यारा खेल - विश्व का लोकप्रिय खेल - क्रिकेट के अंग - आंतरराष्ट्रीय खेल - खेलों का राजा - उपसंहार ।)

अथवा

- (67) यदि मैं प्रधानमंत्री होता :

(प्रस्तावना - प्रधानमंत्री बनना एक सौभाग्य - जनता की प्राथमिक आवश्यकताओं की पूर्ति करना - राजनीतिक सुधार - अन्य समस्याओं का हल - विदेशनीति - मेरा आदर्श ।)

अथवा

- (67) अगर 'माँ' हडताल पर जाए तो

(प्रस्तावना - कल्पना - डर - जीवन अस्त व्यस्त - बहुमूल्य योगदान ।)

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (20)
- (1) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનના નિયમો આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિકો કયા કયા છે ?
 (A) હેનિંગ, વોટ્સન, વર્ધામર (B) ફોર્ડ, જેમ્સવોટ, કોહલર
 (C) વર્ધામર, કોફડા, કોહલર (D) કોસ્કા, વીલ્હેમલુન્ટ, કોહલર
 2. દષ્ટિસંવેદન માટે જવાબદાર કોષોનાં નામ આપો.
 (A) ચેતાકોષો, વાળકોષો (B) રંગકોષો, રંગસૂત્રો
 (C) જનીનતત્ત્વો, રંગસૂત્ર (D) સળીકોષો, શંકુકોષો
 3. નીચેનામાંથી કયા મનોવૈજ્ઞાનિકને તબીબીક્ષેત્રે નોબલ પારિતોષિક મળ્યું હતું ?
 (A) પાવલોવ (B) કોહલર (C) સ્કિનર (D) થોનકોઈક
 4. કયા પ્રકારના શિક્ષણમાં પ્રાણી પ્રતિક્રિયા કરે તો જ તેને ખોરાક મળે ?
 (A) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન (B) અવલોકનાત્મક શિક્ષણ
 (C) કારક અભિસંધાન (D) આંતરસૂઝ દ્વારા શિક્ષણ
 5. બુદ્ધિક્ષમતાનું માપન કરવાનું સૂત્ર કોણે દર્શાવ્યું હતું ?
 (A) બીને (B) વેક્સલર (C) સ્ટર્ન (D) રેવન
 6. સ્ટેફનફર્ડ-બીને બુદ્ધિક્ષમતા અંગ્રેજીભાષામાં સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કરેલી ?
 (A) બીને (B) પ્રો. ટર્મન (C) સાયમન (D) વેક્સલર
 7. મનોશારીરિક વર્તનની માનસિક તત્પરતા એટલે શું ?
 (A) પ્રક્રિયા (B) મનોવલણ (C) પ્રતિક્રિયા (D) અપેક્ષા
 8. યમરીત-રિવાજો, મૂલ્યો, રહેણીકરણી અને વિચારસરણી આત્મસાત કરવાની પ્રક્રિયા એટલે શું ?
 (A) પૂર્વગ્રહ (B) મનોવલણ (C) સામાજિકરણ (D) સમાજ અભિમુખતા
 9. શારીરિક પ્રતિક્રિયાનું મોડેલ કોણે રજૂ કર્યું ?
 (A) હાન્સ સેલીએ (B) લેઝારસે (C) કોલમેને (D) કેનને
 10. મનોભારનાં ઉદ્દગમસ્થાનોનાં કેટલા પ્રકારો છે ?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
 11. કયું ઉપતંત્ર 'સુખના સિદ્ધાંત' ને અનુસરે છે ?
 (A) નિમ્ન અહમ્મ (B) ઉપરી અહમ્મ
 (C) અહમ્મ (D) 'સ્વ'
 12. DSM-V નું વર્ગીકરણ કયા વર્ષે પ્રકાશિત થયું ?
 (A) 2000 (B) 1980 (C) 2013 (D) 1952
 13. સલાહ પ્રક્રિયાનાં કેટલા સોપાનો બ્રોમર અને શોસ્ત્રેમે આપ્યા ?
 (A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 9
 14. મહર્ષિ મહેશ યોગી દ્વારા કયા ધ્યાનનો પ્રસાર થયો છે ?

- (A) વિપર્યયતા (B) ભાવભીત (C) માઈન્ડફૂલ (D) લેશ્યા ધ્યાન
15. સંઘની ભાવના શેમાં વધારે જોવા મળે છે ?
 (A) ભીડમાં (B) ગીચતામાં (C) ટોળામાં (D) સમૂહમાં
16. ઓઝોનનું પડ પાતળું થવાને કારણે કયા રોગોનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે ?
 (A) ચામડીનું કેન્સર (B) લોહીની કેન્સર (C) અસ્થમા (D) લોહીનું ઊંચું દબાણ
17. જેમાં એક જ વ્યક્તિ વ્યવસ્થાપક અને માલિક બંને હોય તેવી સંરચના એટલે
 (A) અમલદારશાહી સંરચના (B) સરળ સંરચના
 (C) સમચોરસીય સંરચના (D) જટિલ સંરચના
18. મૂલ્યાંકન કેન્દ્રો કોની પસંદગી માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
 (A) કર્મચારી (B) વ્યવસ્થાપક
 (C) સેલ્સમેન (D) ગ્રાહક
19. બિનશાબ્દિક સંકેતોને પારખવામાં કોણ વધુ કુશળ જોવા મળે છે ?
 (A) સ્ત્રીઓ (B) પુરુષો (C) બંને સરખા (D) કંઈ કહી ન શકાય
20. નીચેનામાંથી કયું નિષેધક ભાવ દર્શાવતું વિશેષણ છે ?
 (A) દઢ મનોબળ (B) ઉત્સાહ (C) ગૌરવ (D) શરમિંદાપણું

વિભાગ : B

- નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)
- (21) ઊંચાણનાં પ્રત્યક્ષીકરણ માટે જવાબદાર સંકેતોનાં નામ આપો.
 (22) કોહલર કયા સંપ્રદાય સાથે સંકળાયેલા છે ?
 (23) RPM નું પૂરું નામ જણાવો.
 (24) સમૂહ માધ્યમનાં સાધનોનાં નામ આપો.
 (25) હળવા મનોભારમાં વ્યક્તિનું પ્રેરિત વર્તન કયું હોય છે ?
 (26) વર્તનવાદનાં પ્રણેતા કોણ હતા ?
 (27) સલાહ પ્રક્રિયાનું પ્રથમ સોપાન કયું છે ?
 (28) ઘોંઘાટ એટલે શું ?
 (29) અમલદારશાહી સંરચના એટલે શું ?
 (30) લગ્નજીવનનાં અંતથી શેમાં ખોટ પડે છે અને ઘટાડો થાય છે ?

વિભાગ : C

- નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 નાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (20)
- (31) ધ્યાનનાં લક્ષણો જણાવો.
 (32) ધ્યાનને આકર્ષનારા વ્યક્તિલક્ષી ઘટકો જણાવો.
 (33) કારક અભિસંધાનમાં પ્રાણી ઉદીપક બેદબોધનની ક્રિયા ક્યારે શીખી શકે છે ?
 (34) બુદ્ધિઆંકનું સૂત્ર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (35) મનોવલણ ઘટકમાં શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનું ઉદાહરણ સમજાવો.
 (36) 'પૂર્વગ્રહ વ્યક્તિથી જુથવ્યાપી બને છે'. સમજાવો.
 (37) દબાણ એટલે શું ?
 (38) વિકૃતભવને સમજાવી તેનાં પ્રકારો જણાવો.

- (39) 'REUPTAKE' પ્રક્રિયા એટલે શું ?
 (40) સ્વાનુભૂતિ એટલે શું ?
 (41) સલાહર્થી કોને કહેવાય ?
 (42) વર્તનની નીપજો સંક્ષિપ્તમાં સમજૂતીઆપો.
 (43) અરજી પત્રકમાં ઉમેદવારની કઈ કઈ વિગતોની સમાવેશ થાય છે ?
 (44) નિષેધક પરિસ્થિતિમાં પુરુષો કયા પ્રકારની સમસ્યા ઉદભવે છે ?

વિભાગ : D

- નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10નાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (30)
- (45) 'કેન્દ્રીકરણ'નો અર્થ આપી સમજાવો.
 (46) અનુકરણાત્મક શિક્ષણ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
 (47) સાંગીતિક બુદ્ધિ અને નૈસર્ગિક બુદ્ધિની સમજૂતી આપો.
 (48) માનસિક વય કેવી રીતે ગણવામાં આવે છે તે સમજાવો.
 (49) વિધાયક વલણ વિકસાવવાથી પૂર્વગ્રહ કેવી રીતે નાબૂદ થાય તે સમજાવો.
 (50) મનોભારકોનું સ્વરૂપ સમજાવો.
 (51) હાન્સસેલીએ આપેલ સુરક્ષાતંત્ર અને મનોભાર સમજાવો.
 (52) ADHDની વિકૃતિ ધરાવનાર બાળકોમાં જોવા મળતાં લક્ષણો વર્ણવો.
 (53) મનોપચારમાં આરંભનો તબક્કો એટલે શું ?
 (54) મનોચાપર અને સલાહ વચ્ચેનાં ત્રણ તફાવતો લખો.
 (55) માનવ વર્તન પર ઘોંઘાટ અને હવા પ્રદૂષણની અસર વર્ણવો.
 (56) 'ગ્રીન હાઉસ અસર'નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 (57) જરૂરિયાતનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (58) જીવન સંતોષ માપનતુલનાં પાંચ વિધાનોનું વર્ણન કરો.

વિભાગ : E

- નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારનાં સવિસ્તર ઉત્તર આપો. (20)
- (59) ધ્યાનનાં વસ્તુલક્ષી નિર્ધારકો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (60) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનના નિયમો સમજાવો.
 (61) પાવલોવે કરેલો શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો પ્રયોગ વર્ણવો.
 (62) કોહલરે ચિમ્પાન્ઝી પર કરેલા પ્રયોગો જણાવી, બે લાકડીવાળો પ્રયોગ સ્વિકાર સમજાવો.
 (63) જે. પી. દાસનાં સિદ્ધાંતમાં 'PASS' ની સમજૂતી આપો.
 (64) પર્યાવરણને બચાવવાનાં વાર્તાનિક ઉપાયો સમજાવો.

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

STD : 12

DATE : 16/01/2026

વિષય : નામાનાં મૂળતત્ત્વો

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)
- (1) ભાગીદારનાં ચાલુખાતાની ઉધારબાકીનું વ્યાજ પેઢી માટે શું ગણાય ?
 (A) ખર્ચ (B) દેવું (C) આવક (D) લેણું
- (2) નફાના મૂડીકરણની પદ્ધતિમાં પાઘડી
 (A) સરેરાશ નફો - રોકાયેલી મૂડી (B) રોકાયેલી મૂડી + મૂડીકૃત નફો
 (C) મૂડીકૃત નફો - રોકાયેલી મૂડી (D) સરેરાશ નફો + અપેક્ષિત વળતરનો દર
- (3) જો કોઈ ભાગીદારનો લાભ ઋણ (-) આવે, તો તે ભાગીદાર માટે ગણાય.
 (A) લાભ (B) ત્યાગ (C) લેણું (D) દેવું
- (4) A, B અને C નું નફાનુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 2 : 1 હોય અને વર્ષનો વહેંચણીપાત્ર નફો ₹ 66,000 હોય તો, C ને કેટલો નફો મળે ?
 (A) ₹ 11,000 (B) ₹ 22,000 (C) ₹ 33,000 (D) ₹ 66,000
- (5) કરીગર નફાભાગ ભંડોળ ભાગીદારી પેઢી માટે શું છે ?
 (A) લેણું (B) અનામત (C) મિલકત (D) દેવું
- (6) અધિક નફો
 (A) રોકાયેલી મૂડી - અપેક્ષિત નફો (B) અપેક્ષિત નફો - રોકાયેલી મૂડી
 (C) સરેરાશ નફો - અપેક્ષિત નફો (D) અપેક્ષિત નફો - સરેરાશ નફો
- (7) ભાગીદારના પ્રવેશ વખતે પેઢીના પાકા સરવૈયામાં દર્શાવેલ પાઘડીની નોંધ થાય.
 (A) જૂના ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જૂના ન.નુ. ના પ્રમાણમાં ઉધાર, પાઘડી ખાતે જમા.
 (B) નવા ભાગીદાર સહિત બધા ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે નવા ન.નુ.ના પ્રમાણમાં જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર
 (C) પ્રવેશ પામનાર ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર.
 (D) જૂના ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જૂના નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર.
- (8) જ્યારે ફક્ત નફા નુકસાનનું જૂનું પ્રમાણ જ આપેલ હોય ત્યારે બાકીના ભાગીદારોનું ત્યાગનું પ્રમાણ
 (A) 1 : 1 (B) જૂનું પ્રમાણ (C) મૂડીનું પ્રમાણ (D) શોધી શકાય નહીં
- (9) ભાગીદારની નિવૃત્તિ કે મૃત્યુ વખતે લેણાંની આખરી પતાવટ વખતે તેને ચૂકવવાપાત્ર રકમમાંથી શું બાદ થાય છે ?
 (A) મૂડી પર વ્યાજ (B) ચાલુ ખાતાની ઉધાર બાકીનું વ્યાજ
 (C) તેણે પેઢીને ધીરેલી લોન (D) તેણે પેઢીને ધીરેલી લોનનું વ્યાજ
- (10) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન સમયે ₹ 30,000 ના લેણદારને ચૂકવેલ સિસાબે ₹ 28,000 નું યંત્ર આપ્યું. કઈ અસર થશે ?
 (A) માલ મિલકત નિકાલ ખાતે ઉધાર (B) માલ મિલકત નિકાલ ખાતે જમા
 (C) ભાગીદારોના મૂડીખાતે જમા (D) કોઈ નોંધ થશે નહીં.

- (11) પેઢીના વિસર્જન સમયે નફા નુકસાન ખાતાની ઉધાર બાકી કયા ખાતે લઈ જવામાં આવે છે ?
 (A) માલ મિલકત નિકાલ ખાતે (B) રોકડ ખાતે
 (C) નફા નુકસાન ખાતે (D) ભાગીદારોના મૂડી ખાતે

- (12) શેર પ્રીમિયમની રકમ કંપની માટે શું કહેવાય ?
 (A) મહેસૂલી નફો (B) મૂડી નફો (C) મહેસૂલી ખર્ચ (D) મૂડી ખર્ચ

- (13) ભારતમાં SEBI ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
 (A) 1992 (B) 1932 (C) 1956 (D) 1991

- (14) ડિબેન્યર હોલ્ડર એ કંપનીના ગણાય.
 (A) દેવાદાર (B) લેણદાર (C) સાચા માલિક (D) સંચાલક

- (15) નીચેનામાંથી કયું વિશ્લેષણ પક્ષકારો આધારિત વર્ગીકરણ દર્શાવે છે ?
 (A) બાહ્ય વિશ્લેષણ (B) આંતરવિશ્લેષણ
 (C) ટૂંકાગાળાનું વિશ્લેષણ (D) ઊંઘવિશ્લેષણ

- (16) નણાકીય પત્રકોનું વિશ્લેષણ
 (A) ફક્ત પરિણામો રજૂ કરે છે. (B) ઐતિહાસિક માહિતી પૂરી પાડે છે.
 (C) અર્થઘટન કરે છે. (D) ઉપરમાંથી એકેય નહીં.

- (17) ચાલુ મિલકતોમાંથી કઈ મિલકત બાદ કરવાથી પ્રવાહી મિલકતો મળે છે ?
 (A) સ્ટોક (B) રોકડ અને બેંકસિલક
 (C) દેવાદારો (D) લેણીહૂંડીઓ

- (18) 'ગુજરાત વિ.'ના ચોપડે ₹ 5,00,000, ચાલુ દેવાં ₹ 1,00,000 અને ચાલુ મિલકતો ચાલુ દેવાં કરતાં ત્રણ ગણી હોય તો કાર્યશીલ મૂડીનો ઊંચલો જણાવો.
 (A) 1 વખત (B) 2 વખત (C) 2.5 વખત (D) 3 વખત

- (19) નીચેનામાંથી કયો વ્યવહાર હંમેશા કામગીરી પ્રવૃત્તિનો વ્યવહાર બને છે ?
 (A) લોનનું ચૂકવેલ વ્યાજ (B) મળેલ ડિવિડન્ડ
 (C) ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ (D) પગારનો ખર્ચ

- (20) રોકડ પ્રવાહ પત્રકમાં કેટલી પ્રવૃત્તિઓ હોય છે ?
 (A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

(10)

- (21) પાઘડી પાકા સરવૈયામાં કયા મથળા હેકળ દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (22) પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતાને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (23) નિવૃત્તિ કે મૃત્યુ વખતે તે ભાગીદારને તેના ભાગની પાઘડી કોના દ્વારા આપવામાં આવે છે ?
 (24) પેઢીના વિસર્જન સમયે વિસર્જન ખર્ચ કોણે ભોગવવાનો હોય છે ?
 (25) ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન કરતાં ભાગીદારની પત્નીની લોનની રકમ ચૂકવવા અંગેની જોગવાઈ જણાવો.
 (26) કંપની નફામાંથી ડિબેન્યર પરત કરવાનું નક્કી કરે તે પહેલાં કંપનીએ તેણે બહાર પાડેલા ડિબેન્યરની કુલ દર્શનિક કિંમતની રકમના કેટલા ટકા ડિબેન્યર પરત અનામત ખાતે જઈ જવા પડશે ?

- (27) વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર શું દર્શાવે છે ?

- (28) ચાલુ ગુણોત્તરનું ઇચ્છનીય પ્રમાણ કયું છે ?
 (29) રોકડ પ્રવાહ પત્રક એટલે શું ?
 (30) સ્વનિર્મિત મિલકતો કયાં નોંધવામાં આવે છે ?

વિભાગ : C

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (6 માંથી કોઈપણ 4) (દરેકના 3 ગુણ) (12)

- (31) અપૂર્વની આખરની મૂડી ₹ 80,000 છે. જેમાં ચાલુ વર્ષના ઉપાડના ₹ 12,500 તથા નફાના ₹ 17,800 ની અસર આપેલ છે. શરૂની મૂડી પર વાર્ષિક 6%ના દરે કેટલું વ્યાજ થાય ?

- (32) અલય અને સંકેત એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેમની વચ્ચે નફાનુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ 2 : 1 છે. તા. 31-03-2017ના રોજ પેઢીના ચોપડે નીચે પ્રમાણેની બાકીઓ છે.

નફા નુકસાન ખાતાં (ઉધાર બાકી)	₹ 18,000
અનામત ભંડોળ	₹ 27,000
કારીગર નફાભાગ ભંડોળ	₹ 33,000
કારીગર અકસ્માત વળતર ભંડોળ	₹ 21,000

ઉપરોક્ત તારીખે અલય અને સંકેતે તેમના વચ્ચે નફા નુકસાનની ફાળવણીનું નવું પ્રમાણ 1 : 1નું નક્કી કર્યું છે. કારીગર અકસ્માત વળતર ભંડોળની સામે કારીગરને ₹ 6,000 નો દાવો ચૂકવવાનો બાકી છે. પેઢીના ચોપડે એકત્રિત થયેલ નફા કે ખોટની વહેંચણી દર્શાવતી આમનોંધો પસાર કરો.

- (33) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન વખતે ચોપડે નીચે મુજબની મિલકતો છે.

મકાન ₹ 1,00,000, પાઘડી ₹ 30,000 અને ફર્નિચર ₹ 20,000

મકાનના ₹ 1,10,000 ઉપજ્યા. અન્ય મિલકતોની ઉપજની કોઈ માહિતી નથી. વિસર્જન વખતની આમનોંધ લખો.

- (34) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જનની સામાન્ય વિધિ / પદ્ધતિ સમજાવો.

- (35) શિવમ લિમિટેડે તા. 1-4-2017ના રોજ ₹ 250 નો એક એવા 7.5%ના 800 ડિબેન્યર 5%ના વટાવે બહાર પાડ્યા. 5 વર્ષ બાદ તા. 31-3-2022 ના રોજ બધા ડિબેન્યર ટીક ₹ 330ની કિંમતે પરત કર્યા. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. (બા.જે વગર)

- (36) શેર અને ડિબેન્યર વચ્ચેનો તફાવત લખો.

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (5 માંથી કોઈપણ 3) (દરેકના 4 ગુણ) (12)

- (37) પુષ્પા, પ્રતિભા અને ભાવના એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ પોતાનો નફો નુકસાન 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચતા હતા. તે બદલીને 1 : 1 : 1 કરવાનું નક્કી કર્યું. તેથી પાઘડીનું મૂલ્યાંકન નક્કી કરવાનું કર્યું. ભાગીદારી પેઢીના નફા અંગે તથા અન્ય માહિતીના આધારે ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદી આધારે નક્કી કરો.

મિલકતો :	₹ 6,00,000
દેવા :	₹ 2,50,000
અપેક્ષિત વળતરનો દર 10%	
ખરેખર નફો :	

વર્ષ	નફો (₹)
2014-15	80,000
2015-16	70,000
2016-17	90,000

(38) શ્રી ભટ્ટ લિ. ના તા. 31-3-2018 અને 31-3-2017ની વિગતો નીચે મુજબ છે. તુલનાત્મક પત્રકો તૈયાર કરો.

વિગતો	31-3-2017 (₹ માં)	31-3-2016 (₹ માં)
વેચાણની ઉપજો	1,52,000	95,000
અન્ય આવકો	1,000	1,500
કુલ આવકો	1,53,000	96,500
વેચેલ માલની પડતર	1,14,000	66,500
વહીવટી અને નાણાંકીય ખર્ચ	22,800	23,750
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	7,600	2,850

(39) નીચે આપેલ વિગતોના આધારે ચાલુ ગુણોત્તર અને પ્રવાહી ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
સ્ટોક	3,00,000	લેણીહુંડી	75,000
દેવાદારો	2,50,000	ઘાલખાધ અનામત	20,000
રોકડ અને રોકડ સમક્ષ	1,20,000	અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	60,000
ફર્નિચર	1,60,000	લણદારો	2,00,000
દેવીહુંડી	60,000	ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	50,000
ટૂંકગાળાની લોન	40,000		

(40) એચ કંપની લિમિટેડની નીચે આપેલ વિગતના આધારે દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર ગણો.

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
લાંબાગાળા દેવા	8,00,000	ઈક્વિટી શેરમૂડી	8,00,000
લાંબાગાળાની	4,00,000	પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	2,00,000
જોગવાઈઓ		લેણદારો	1,25,000
નફા નક્કાન ખાતાની	50,000	ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	10,000
ઉધાર બાકી			
દેવીહુંડી	25,000		

(41) નીચે આપવામાં આવેલ માહિતીના આધારે નાણાકીય પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદભવતા રોકડ પ્રવાહની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
જમીન ખરીદી	1,88,000	ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું	8,000
ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા	1,45,000	ડિવિડન્ડ વ્યાજ મળ્યું	9,000
પ્રેફરન્સ શેર પરત કર્યા	60,000	ફર્નિચર વેચાણ	32,000
ડિબેન્યર પરત કર્યા	70,000	યંત્રખરીદી	68,000
બેંક લોન લીધી	90,000	રોકાણો પર વ્યાજ મળ્યું	13,000
ડિબેન્યર વ્યાજ ચૂકવ્યું	6,000	પેટન્ટના ચૂકવ્યા	19,000

540

011

18

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્નોનામાંથી કોઈપણ 3 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (દરેકના 8 ગુણ) (24)
(42) પ્રેરણા અને પીયૂષ મૂડીના પ્રમાણમાં નફો નુક્સાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તારીખ 31-3-2016નું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં	રકમ ₹	મિલકત લેણાં	રકમ ₹
મૂડી ખાતા : પ્રેરણા	50,000	મકાન	90,000
પીયૂષ	1,50,000	ફર્નિચર	17,500
	2,00,000	યંત્રો	1,07,500
અનામત ભંડોળ	30,000	દેવાદારો	30,000
લેણદારો	40,000	રોકડ-બેંક	8,250
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	1,500	મળવાની બાકી આવક	70
	44800		
	2,71,500		2,71,500

તા. 31-3-2016ના રોજ પોપણીને નફામાં $\frac{1}{5}$ ભાગ આપવાની શરતે પ્રવેશ આપ્યો

- (1) પોપણી મૂડી પેટે ₹ 62,500 અને તેના ભાગની પાઘડી પેટે ₹ 24,000 રોકડાલાવા. પાઘડીની રકમમાંથી 60% રકમ જૂના ભાગીદારો તરત જ ઉપાડી જશે.
- (2) સ્ટોક અને યંત્રોની બજાર કિંમત અનુક્રમે ₹ 20,000 અને ₹ 1,20,000 છે.
- (3) દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામત અને 2% વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવી.
- (4) લેણદારોને ₹ 30,000 ચૂકવવા પડશે.
- (5) મકાનની કિંમતમાં 15% અને ફર્નિચરની કિંમતમાં 20%નો વધારો કરવો.
- (6) ₹ 460 મજૂરીના ચૂકવવાના બાકી છે. જે ચોપરે નોંધ નથી.

જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(43) વિદિત અને વિશાલ 2 : 3 ના પ્રમાણમાં નફો નુક્સાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2016ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં	રકમ ₹	મિલકત લેણાં	રકમ ₹
મૂડી : વિદિત	48,000	મકાન	66,000
વિશાલ	60,000	યંત્રો	30,000
	1,08,000	સ્ટોક	18,000
આકસ્મિક અકસ્માત	9,000	દેવાદારો	39,600
કામદાર વળતર અનામત	24,000	બેંક	8,400
રોકાણ અનામત	7,200	રોકાણો	18,000
લેણદારો	30,000		
ઘાલખાધ અનામત	1,800		
	1,80,000		1,80,000

તા. 1-4-2016 તેઓએ બન્હીને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતો પ્રવેશ આપ્યો.

- (1) વિદિત તેના ભાગમાંથી $\frac{1}{4}$ ભાગ અને વિશાલ તેના ભાગમાંથી $\frac{1}{5}$ ભાગ બન્હીની તરફમાં ત્યાગ કરશે.
- (2) બન્હી મૂડી તરીકે ₹ 72,000 અને તેના ભાગની પાઘડી રોકડમાં લાવશે.

- (3) પેટ્રોની પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 32,000 કરવામાં આવ્યું.
 (4) વિદિત અને વિશાલ તેમને મળેલ પાઘડી પૈકી 50% પાઘડી રોકડમાં ઉપાડી જશે.
 (5) યંત્રો પર 10% ઘસારો ગણવો.
 (6) દેવાદારોમાંથી ₹ 3,600 ઘાલખાધ તરીકે માંડી વાળવા અને 15% ઘલાખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવી.
 (7) રોકાણોની બજારકિંમત ₹ 9,000 છે. જે ચોપડે લાવવી.
 (8) કારીગર વળતર પેટે ₹ 30,000 નો ઘવો સ્વાકારવો.
 (9) લેણદારોની 10% રકમ ચૂકવવી પડશે નહીં.

જરૂરી ખાતા તૈયાર કરી નવી પેટ્રોનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- (44) E, F અને G 4 : 3 : 3 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. E તા. 31-3-17ના રોજ નિવૃત્ત થાય છે. તે દિવસનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ ₹	મિલકતો	રકમ ₹
મૂડી ખાતા : E	8,000	પાઘડી	1,000
F	5,000	જમીન-મકાન	6,000
G	2,000	ફી હોલ મિલકત	3,000
સામાન્ય અનામત	2,000	ફર્નિચર	3,000
લેણદારો	8,000	સ્ટોક	6,600
દેવીહૂંડી	2,000	દેવાદારો	7,000
		રોકડ	400
		27,000	27,000

ભાગીદારી કરારમાં થયેલ જોગવાઈ અને ભાગીદારોએ નક્કી કર્યા મુજબ ભાગીદાર નિવૃત્ત થાય ત્યારે

- (1) પેટ્રોની પાઘડીની કિંમત ₹ 7,000 નક્કી કરવી.
 (2) જમીન-મકાનની ₹ 7,000 અને ફર્નિચરની ₹ 2,000 કિંમત નક્કી થઈ.
 (3) સ્ટોક 10% વધુ કિંમત બતાવેલ છે. E ને ₹ 5,000 તરત જ ચૂકવી આપવા અને બાકીની રકમ લોન તરીકે રાખવી.
 (4) F અને G એ E ને ચૂકવવા માટે અને ₹ 2,000 કાર્યશીલ મૂડી તરીકે (રોકડ) રાખવા માટે સરખે હિસ્સે જરૂરી રોકડ લાવવાની રહેશે.

નફા નુકસાન હવાલા ખાતું, રોકડ ખાતું, મૂડી ખાતાં અને નવું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- (45) વલસાડની રૂસ્તમ લિમિટેડ કંપનીએ ₹ 10 નો એક એવા 2,40,000 ઇક્વિટી શેર, શેર ટીક ₹ 70 ના પ્રીમિયમથી બહાર પાડ્યા, શેરટીક નીચે મુજબ રકમ મંગાવવામાં આવી.
 અરજ સાથે ₹ 38 (₹ 35 ના પ્રીમિયમ સહિત)
 મંજૂરી વખતે ₹ 28 (₹ 25 ના પ્રીમિયમ સહિત)
 આખરી હપ્તા વખતે ₹ 14 (₹ 10 ના પ્રીમિયમ સહિત)
 જહાંગીરે ધારણ કરેલા 2000 શેર પર મંજૂરી અને આખરી હપ્તાની રકમ સિવાય બાકીના બધા શેર પર પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી. કંપનીએ યોગ્ય કાર્યવાહી બાદ જહાંગીરના શેર જપ્ત કર્યા. આ શેર 40% ના પ્રીમિયમ પૂરા ભરાયેલા તરીકે જોસેફને ફરી વેચ્યાં.
 ઉપરનાં વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે આમનોંધ પસાર કરો.

- (46) નીચે આપેલ વિગતો પરથી કંપનીના ચોપડે શેર જપ્ત કરવાની અને તે ફરીથી બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.

- (1) મંજૂરીના શેરટીક ₹ 14 (₹ 10 પ્રીમિયમ સહિત) અને પ્રથમ અને આખરી હપ્તા શેરટીક ₹ 3 નહીં ભરતા કંપનીએ કટારાએ ધારણ કરેલા ₹ 10 નો એક એવા 1200 ઇક્વિટી શેર જપ્ત કર્યા અને બધા શેર આપી શકાય તેટલા વધુમાં વધુ વટાવ આપી ફરી બહાર પાડ્યા. જે કનુને આપ્યા.
 (2) રમેશે એક કંપનીમાં ₹ 10નો એક એવા 600 ઇક્વિટી શેર ધારણ કરેલ છે. તેણે કંપનીને અરજી વખતે શેરટીક ₹ 3 અને મંજૂરી ના શેરટીક ₹ 2.50 લેખે ચૂકવ્યા હતા. પરંતુ પ્રથમ હપ્તાના શેરટીક ₹ 2.00 ભર્યા ન હતા. કંપનીએ છેલ્લો હપ્તો મંગાવતાં પહેલાં યોગ્ય કાર્યવાહી બાદ ઉપર્યુક્ત શેર જપ્ત કર્યા અને શેરટીક ₹ 4 વટાવે ફરી બહાર પાડ્યા. જે સુરેશે ખરીદ્યા હતા
 (3) એક કંપનીએ દરેક ₹ 100 નો, જે 20% પ્રીમિયમથી બહાર પાડેલા તેવા 400 શેર જપ્ત કર્યા. આ શેર પર શેરટીક ₹ 80 (પ્રીમિયમ સહિત) મંગાવેલ છે. આ શેર પર મંજૂરીના શેરટીક ₹ 50 (પ્રીમિયમ સહિત) નહીં મળવાથી આ શેર પ્રથમ અને આખરી હપ્તા પહેલાં જપ્ત થયા. આ શેર પૂરેપૂરા ભરપાઈ તરીકે પ્રથમ અને આખરી હપ્તા પહેલાં કુલ ₹ 36,000 માં ફરી બહાર પાડવામાં આવ્યા.

વિભાગ : F

- નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (દરેકના 11 ગુણ) (22)

- (47) નીલા અને શીલા મૂડીના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક ભાગીદારી પેટ્રોના ભગીદારો છે. નીચે દર્શાવેલા કાયા સરવૈયા અને હવાલાઓને ધ્યાનમાં લઈ પેટ્રોના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

નીલા અને શીલા ભાગીદારી પેટ્રોનું તા. 31-3-17નાં કાર્યું સરવૈયું

વિગત	ઉદાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
નીલાની મૂડી અને ઉપાડ	20,000	1,00,000
શીલાની મૂડી અને ઉપાડ	14,000	50,000
વેપારીઓ અને ગ્રાહકો	90,000	60,000
માલ પરત	2,000	3,000
હૂંડીઓ	15,000	20,800
રોકડ અને બેંક	1,000	14,000
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ અનામત	400	1,300
ખરીદી અને વેચાણ	1,40,000	2,60,500
મજૂરી અને મજૂરીનાં બાકી દેવાં	35,000	2,000
મશીનરી	36,500	-
મશીનરી ઘસારો	3,500	-
ફર્નિચર	12,000	-
શરૂઆતનો સ્ટોક	46,100	-
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	200	-
પગાર	23,000	-
વીમા પ્રીમિયમ	2,000	-
ભાડું અને કરવેરા	12,000	-

જાહેરાત ખર્ચ	2,900	-
પાઘડી	72,000	-
ભાડાપટાનું મકાન (તા. 1-10-14થી પાંચ વર્ષ માટે)	14,000	-
લીલાની 8 %ની લોન (તા. 1-11-16)	-	30,000
	5,41,600	5,41,600

હવાલાઓ -

- (1) આખર સ્ટોક ₹ 1,10,000 છે. જેની બજારકિંમત 30 % થી વધુ છે.
 - (2) ભાગીદારોને મૂડી પર વાર્ષિક 6 % લેખે વ્યાજ ચૂકવવાનું છે.
 - (3) ભાગીદારો પાસેથી ઉપાડ પર વ્યાજ વસૂલ કરવાનું છે. નીલા ₹ 900, શીલા ₹ 600.
 - (4) દેવાદારો પર 5 % ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.
 - (5) હિસાબી વર્ષનાં અંતે ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા આ મુજબ છે. ભાડું ₹ 1,300, પગાર ₹ 950
 - (6) મશીનરી પર 10 % અને ફર્નિચર પર 5 % ઘસારો ગણો.
- (48) તા. 31-3-2017ના રોજનું કેયુર લિમિટેડનું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

તા. 31-3-17નાં રોજનું કાયું સરવૈયું

વિગત	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી	-	2,40,000
ઓફિસ અને વેચાણ ખર્ચ	24,000	-
ખરીદી	4,26,000	-
10 % ના ડિબેન્ચર	-	1,20,000
વેચાણ	-	9,60,000
સોફ્ટવેર	1,20,000	-
મજૂરી	24,000	-
ડિબેન્ચર વ્યાજ	12,000	-
પગાર	3,00,000	-
બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	-	14,400
જમીન-મકાન	2,28,000	-
શરૂઆતનો સ્ટોક	36,000	-
મળેલ વટાવ	-	15,600
દેવાદારો	1,80,000	-
	13,50,000	13,50,000

આન્ય માહિતી

- (1) આખર સ્ટોક ₹ 42,000
- (2) નફાના 50 કરવેરાની જોગવાઈ કરો.

આપેલ વિગતો પરથી તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે કંપનીદારા 2013ના પરિશિષ્ટ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

PRILIMINARY EXAM - 2025-26
STD : 12

Noon

DATE : 21/01/2026

વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે આપેલા વિકલ્પ પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)
- 1. પ્રવૃત્તિની દષ્ટિએ સંચાલન કેવી પ્રવૃત્તિ છે ?
(A) સર્વવ્યાપી (B) બિનકાર્યક્ષમ (C) ધ્યેય નિર્ધારણ (D) પારદર્શક
- 2. ઉચ્ચ સપાટી સંચાલનમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
(A) નિષ્ણાંતો (B) કામદારો
(C) ખાતાવાર અધિકારીઓ (D) બોર્ડ ઓફ ડરિક્ટર્સ
- 3. નીચેનામાંથી બજાર સંચાલનનું કાર્ય કયું છે ?
(A) આવકની ફાળવણી (B) ઉત્પાદન
(C) પેદાશ મિશ્ર (D) નાણાનો ઉપયોગ
- 4. 'તમે તમારા માણસોને સાચવો, તમારા માણસો બાકીનું તમારું બધું જ સાચવી લેશે.' - આ વિધાન કોણે કહ્યું હતું ?
(A) એફ. ડબ્લ્યુ. ટેલરે (B) પ્રો. ઉવિકે (C) આર્ગરિસે (D) પીટર એફ. ડ્રકર
- 5. સંચાલનનું સર્વપ્રથમ કાર્ય જણાવો.
(A) વ્યવસ્થાતંત્ર (B) દોરવણી (C) આયોજન (D) અંકુશ
- 6. આયોજનનું કાર્ય એટલે શું ?
(A) રોજબરોજનું કાર્ય (B) નિશ્ચિત કાર્ય (C) પસંદગીનું કાર્ય (D) મુશ્કેલ કાર્ય
- 7. પસંદગીની પ્રક્રિયાનો પ્રથમ તબક્કો કયો છે ?
(A) અરજીપત્રક સ્વીકારવું અને ચકાસણી કરવી.
(B) આવકાર અને પ્રાથમિક મુલાકાત
(C) રૂબરૂ મુલાકાત (D) જરૂરી કસોટીઓ લેવી
- 8. પ્રોત્સાહન આપીને અપેક્ષિત ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય ?
(A) અભિપ્રેરણ (B) નિરીક્ષણ (C) તાલીમ (D) માર્ગદર્શન
- 9. અંકુશનું કાર્ય કઈ સપાટીએ થાય છે ?
(A) દરેક સપાટીએ (B) ઉચ્ચ સપાટીએ (C) મધ્ય સપાટીએ (D) તળ સપાટીએ
- 10. એકમમાં સ્થાપિત ધોરણો કરતાં વધુ સારાં પરિણામ મળે ત્યારે શું કરવામાં આવે છે ?
(A) ધોરણો સુધારીને નીચાં કરવાં (B) ધોરણો સુધારીને ઊંચાં કરવા
(C) ધોરણોમાં ફેરફાર ન કરવો. (D) ધોરણો દૂર કરવા.
- 11. રોકાણ અંગેના નિર્ણયો એટલે
(A) મૂડી પડતર (B) મૂડી બજેટિંગ
(C) મૂડી માળખું (D) નફાનું પુનઃરોકાણ
- 12. વિદેશી રોકાણ સંસ્થાએ તેની નોંધણી કોની સમક્ષ કરાવવી પડે છે ?
(A) કંપની રજિસ્ટ્રાર (B) અદાલત (C) શેરબજાર (D) સેબી

13. ટ્રેઝરી બિલ ભારત સરકાર વતી કોણ બહાર પાડે છે ?
 (A) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (B) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા
 (C) સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (D) નાણાંકીય સંસ્થાઓ
14. ડિપોઝિટર ધારો કયા વર્ષે અમલમાં આવ્યો ?
 (A) 1991 (B) 1992 (C) 1995 (D) 1996
15. બજારીય વિભાવનાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે ?
 (A) પેદાશ (B) ઉત્પાદન (C) ગ્રાહક (D) નફો
16. બ્રાન્ડિંગનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?
 (A) પેદાશ વધુ ટકાઉ બનાવવાનો (B) પેદાશ કાયદા મુજબ બનાવવાનો
 (C) પેદાશની જાહેરાત કરવાનો (D) હરીફોની પેદાશની પોતાની પેદાશ અલગ બનાવવાનો
17. ગ્રાહક સુરક્ષાનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) 1956 (B) 1932 (C) 1986 (D) 2015
18. વાલીપણાનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
 (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) સુભાષચંદ્ર બોઝ
 (C) ઈન્દિરા ગાંધી (D) ગાંધીજી
19. ભારતીય ચલણ-રૂપિયાને કઈ સંજ્ઞા આપવામાં આવી છે ?
 (A) Rupees (B) Rs. (C) ₹ (D) Я
20. વિદેશી દુર્ઘટિયામણ માટે ભારતમાં હાલ કયો કાયદો અસ્તિત્વમાં છે ?
 (A) FERA (B) FECA (C) FESA (D) FEMA

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)
21. સંચાલન કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓમાં જરૂરી છે ?
22. LL.M. નો વિસ્તૃત રૂપ આપો.
23. O.R. નું વિસ્તૃત રૂપ આપો.
24. વિચલન એટલે શું ?
25. શેરહોલ્ડરોને ડિવિડન્ડ કયા સ્વરૂપે ચૂકવી શકાય ?
26. મુંબઈ શેર બજારની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
27. વેચાણ વૃદ્ધિ એટલે શું ?
28. બ્રાન્ડિંગ એટલે શું ?
29. મુક્ત અર્થતંત્રમાં કોને બજારનો રાજા કહે છે ?
30. માથાદીઠ આવકમાં ક્યારે વધારો થઈ શકે ?

વિભાગ : C

- નીચેના પ્રશ્નો ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (ગમે તે 13) (દરેકના 2 ગુણ.) (26)
31. સંચાલનની વિવધ સપાટીઓની આકૃતિ દોરો. (માત્ર સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે)
31. સંચાલનની ઉચ્ચ સપાટી અને મધ્ય સપાટીઓમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ? (માત્ર દષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે)

32. સંચાલનથી સમાજને કયા લાભ મળે છે ?
33. વૈજ્ઞાનિક સંચાલન એટલે શું ?
34. આયોજનના ઘટકો જણાવો.
35. નીતિ એટલે શું ?
36. અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું ?
37. વૈધિક વ્યવસ્થાતંત્રની કોઈપણ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
38. ભરતી અને પસંદગી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
39. વિકસ એટલે શું ?
40. પ્રોત્સાહનનો અર્થ સમજાવો.
41. અભિપ્રેરણથી મજૂર ફેરબદલી દરમાં ઘટાડો થાય છે. કઈ રીતે ?
42. અંકુશ એ ગતિશીલ પ્રક્રિયા છે - કેવી રીતે ?
43. મૂડી માળખાનાં પ્રકારો જણાવો.
44. ડિમટિરિયલાઈઝેશન એટલે શું ?
45. માલનો સંગ્રહ શા માટે કરવામાં આવે છે ?
46. જાહેર હિતની અરજી વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
47. ખાનગીકરણ એટલે શું ?

વિભાગ : D

- નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (ગમે તે 8) (દરેકના 3 ગુણ) (24)
48. સંચાલનનું મહત્વ જણાવો.
49. ઉત્પાદન સંચાલનના કાર્યો જણાવો.
50. વૈજ્ઞાનિક સંચાલનના સિદ્ધાંતોની પ્રયુક્તિઓ સમજાવો.
51. અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્રના લક્ષણો સમજાવો.
52. સત્તા સોંપણીના મૂળતત્ત્વો વિશે સમજાવો.
53. અંકુશ પ્રક્રિયા છેલ્લા તબક્કા વિશે સમજૂતી આપો.
54. કાયમી મૂડી અને કાર્યશીલ મૂડી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
55. ટ્રેઝરી બિલ એટલે શું ?
56. બજાર પ્રક્રિયા અને વેચાણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
57. બજાર પ્રક્રિયાની વેચાણ વિભાવના સમજાવો.
58. ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબ ગ્રહકોને કયા અધિકારો મળ્યા છે ? - સમજાવો.
59. વૈશ્વિકરણની ભારતીય અર્થતંત્ર પર ઉદ્ભવેલ હકારાત્મક અસરો જણાવો.

વિભાગ : E

- નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ લખો. (ગમે તે 4) (દરેકના 5 ગુણ) (20)
60. આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.
61. ભરતી એટલે શું ? તેના બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો.
62. પસંદગીની પ્રક્રિયા સમજાવો.
63. માસ્કોની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ સમજાવો.
64. માહિતી સંચારના અવરોધો સમજાવો.
65. ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબ ગ્રાહકને મળતા જવાબદારીઓ સમજાવો.

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

Noon

STD : 12 : અર્થશાસ્ત્ર

DATE : 23/10/2026

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)
- (1) આર્થિક માહિતી અંગેની ડેટા CD કોણ તૈયાર કરે છે ?
(A) ખાનગી પ્રકાશનો (B) શાખાઓ
(C) પ્રયોગશાખાઓ, સંશોધન કેન્દ્રો, સરકાર વગેરે (D) સામાન્ય વ્યક્તિઓ
 - (2) આલેખ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?
(A) સતત (B) અસતત (C) વિસ્તાર (D) આદર્શ
 - (3) 2014માં માનવ વિકાસ આંકની દૃષ્ટિએ ભારતનો ક્રમ કેટલામાં હતો ?
(A) 127 (B) 128 (C) 129 (D) 130
 - (4) માંગમાં વૃદ્ધિ થવાને કારણે થતા ભાવ વધારાને કેવો ફુગાવો કહે છે ?
(A) માંગ પ્રેરિત (B) ખર્ચ પ્રેરિત (C) વેતન પ્રેરિત (D) નફા પ્રેરિત
 - (5) અર્થતંત્રના ટૂંકાગાળા માટે અમુક સેવા માટે ભાવવધારો થતો હોય, તો તે
(A) આર્થિક વિકાસને અવરોધક છે. (B) ફુગાવો નથી.
(C) આર્થિક સમસ્યા છે. (D) ફુગાવો છે.
 - (6) સંસ્કૃત ભાષા પ્રમાણે બેંક શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
(A) નાણાનો પુરવઠો (B) મૂડીનો જથ્થો (C) મૂડી રોકાણ (D) વ્યવસાય
 - (7) RBI અન્ય બેંકો પાસેથી અત્યંત ટૂંકા સમયનું ધિરાણ લે તેના દરને શું કહેવાય ?
(A) રેપો રેટ (B) બેંક રેટ (C) રીવર્સ રેપો રેટ (D) ખુલ્લા બજારનો દર
 - (8) વર્ષ 2013માં ભારતમાં સૌથી ઓછી ગરીબી કયા રાજ્યમાં જોવા મળી હતી ?
(A) ગુજરાત (B) રાજસ્થાન (C) ગોવા (D) બિહાર
 - (9) 2014માં ભારતમાં અપેક્ષિત આયુષ્ય કેટલા વર્ષ હતું ?
(A) 72 વર્ષ (B) 68 વર્ષ (C) 76 વર્ષ (D) 70 વર્ષ
 - (10) કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિ બેરોજગારીમાં વધારો કરે છે ?
(A) શ્રમ પ્રધાન (B) મૂડી પ્રધાન (C) ખેતી પ્રધાન (D) શિક્ષણ પ્રધાન
 - (11) સક્રિય શ્રમના પુરવઠાનો હિસ્સો ન હોય, તેવી વ્યક્તિને શું કહેવાય ?
(A) આર્થિક રીતે નિઃસહાય (B) બેરોજગાર
(C) સ્વૈચ્છિક બેરોજગાર (D) ફરજિયાત બેરોજગાર
 - (12) ભારતમાં વસ્તી ગણતરી દર કેટલા વર્ષે કરવામાં આવે છે ?
(A) 5 (B) 7 (C) 10 (D) 12
 - (13) ઈ.સ. 2011માં ભારતમાં દર 1000 પુરુષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
(A) 930 (B) 950 (C) 940 (D) 970
 - (14) ભારતમાં કૃષિ સંશોધન કરતી સંસ્થા કઈ છે ?
(A) ICAR (B) CIBRC (C) RBI (D) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક

- (15) ખેતીક્ષેત્રમાં વર્ષ 2011-12માં રાષ્ટ્રીય આવકનો ફાળો કેટલો હતો ?
 (A) 53.1% (B) 42.3% (C) 19.7% (D) 13.9%
- (16) આજના સમયમાં વિદેશ વેપારમાં કયું સાધન વધુ ગતિશીલ બન્યું છે ?
 (A) મૂડી (B) શ્રમ (C) નિયોજન શક્તિ (D) જમીન
- (17) વર્ષ 2011-12 માં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે રોજગારીનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
 (A) 10% (B) 24.3% (C) 27% (D) 49%
- (18) આકર્ષણ સ્થળાંતરની અસરો કેવા પ્રકારની હોય છે ?
 (A) નકારાત્મક (B) હકારાત્મક (C) શૂન્ય (D) સાપેક્ષ
- (19) ભારતમાં રેલવેની સૌપ્રથમ શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી ?
 (A) 1953માં (B) 1853માં (C) 1975માં (D) 1901માં
- (20) નાલીઓમાં મિલેટ્સના વાવેતર કરતી વખતે તેની સાથે શેનું વાવેતર કરવું જોઈએ ?
 (A) ઘઉં (B) ચોખા (C) બાજરી (D) આંબા

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 21 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)
- (21) વૃત્તાંશ આકૃતિ એટલે શું ?
- (22) વસ્તુ વિનિમય પ્રધાનો અર્થ આપો.
- (23) નાણાકીય નીતિના ગુણાત્મક સાધનો એટલે શું ?
- (24) સાપેક્ષ ગરીબીને માપવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (25) પ્રચ્છન્ન બેરોજગારીનો અર્થ જણાવો.
- (26) ક્યાં વય-જૂથમાં ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી જોવા મળે છે ?
- (27) વિદેશ વેપાર એટલે શું ?
- (28) હુંડિયામણનો દર એટલે શું ?
- (29) નાના પાયાનાં ઉદ્યોગો ક્યાં પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે ?
- (30) ONGC નું પૂર્ણ રૂપ આપો.

વિભાગ : C

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 31 થી 46 સુધીના કુલ 16 પ્રશ્નો માંથી કોઈ પણ 12 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (દરેકના 2 ગુણ.) (24)
- (31) આલેખ એટલે શું ?
- (32) વૃદ્ધિ અને વિકાસમાંથી કોને માપવામાં મુશ્કેલી પડે છે ? શા માટે ?
- (33) ફુગાવાનાં લક્ષણો જણાવો.
- (34) બેંક શબ્દનો ઉદભવ શી રીતે થયો ?
- (35) સ્વરોજગારી માટેના કાર્યક્રમોનાં નામ આપો.
- (36) નિરપેક્ષ ગરીબી અને સાપેક્ષ ગરીબીનો અર્થ આપો.
- (37) 'ભારતમાં શ્રમપ્રધાન ઉત્પાદન પદ્ધતિ વધારે અનુકૂળ છે.' સમજાવો.
- (38) ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારીનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.
- (39) જન્મદરનો અર્થ આપી જન્મદર માપવા માટેનું સૂત્ર જણાવો.
- (40) 1921ના વર્ષને મહાવિભાજક વર્ષ તરીકે શા માટે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (41) હરિયાણી કાતિના બીજા નામો જણાવો.

- (42) ખેતીની નીચે ઉત્પાદકતા માટેના 'વસ્તીનું ભારણ' પરિબલની સમજૂતી આપો.
- (43) લેણદેણની તુલાનો અર્થ આપો. તેની બાજુઓ જણાવો.
- (44) નાના પાયાનો ઉદ્યોગ એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.
- (45) સ્થળાંતરનો અર્થ આપો.
- (46) શહેરીકરણ કેટલી રીતે થાય છે, તે જણાવો.

વિભાગ : D

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 47 થી 56 સુધીના કુલ 10 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ) (21)
- (47) આકૃતિ અને આલેખ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (48) આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે માથાદીઠ આવકને સમજાવો.
- (49) નાણાંનો અર્થ આપી તેનાં કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.
- (50) 'ખૂબ વધુ નાણું ઓછી વસ્તુઓને પકડવા દોડે ત્યારે ફુગાવો સર્જાય છે' - વિધાન સમજાવો.
- (51) વેપારી બેંક અને મધ્યસ્થ બેંક વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (52) RBI નાં નાણાંકીય કાર્યો સમજાવો.
- (53) વિદેશ વેપારનાં કારણો ટૂંકમાં સમજાવો.
- (54) ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરતાં ત્રણ મુદ્દા સમજાવો.
- (55) શિક્ષણનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (56) ભારતમાં રેલવેનાં વિકાસ અંગે ટૂંકનોંધ લખો.

વિભાગ : E

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 57 થી 63 સુધીના કુલ 7 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો. (દરેકના 5 ગુણ) (25)
- (57) આર્થિક વિકાસનાં નિર્દેશક તરીકે જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તામાં સુધારણાનાં આંક વિશે સમજાવો.
- (58) ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવાનાં ઉપાયો ચર્ચો.
- (59) ભારતમાં ઉદભવતી બેરોજગારીનાં કારણો જણાવી કોઈપણ પાંચ કારણો વિગતે સમજાવો.
- (60) કૃષિક્ષેત્રની નીચે ખેત-ઉત્પાદકતાનાં કારણો ચર્ચો.
- (61) વસ્તી-નિયંત્રણનાં ઉપાયોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.
- (62) સ્થળાંતરનાં કારણોની સમજૂતી આપો.
- (63) નીચેની આંકડાકીય માહિતીને પાસપાસેની સ્તંભાકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

વર્ષ	ભારતમાં ગ્રામીણ અને શહેરી વસ્તી	
	ગ્રામીણ વસ્તી (કરોડમાં)	શહેરી વસ્તી (કરોડમાં)
1901	21.2	2.6
1951	29.9	6.2
1981	52.4	15.9
2011	83.02	38.0

વિભાગ : A

નીચેના 1 થી 20 પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.

(દરેકનો 1 ગુણ)

(20)

- (1) જો $I_p = I_r$ હોય તો નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?
(A) $I_p = 2I_r$ (B) $I_p = \frac{I_r}{2}$ (C) $I_p = I_r = I_L$ (D) $4I_p = I_L$
- (2) એક વસ્તુનો ભાવ આધાર વર્ષની સરખામણીમાં ચાલુ વર્ષમાં 4.5 ગણો વધે છે. તો ભાવ સૂચકાંક કેટલો થાય ?
(A) 45 (B) 450 (C) 550 (D) 350
- (3) નીચેના પૈકી r ની કઈ કિંમત શક્ય નથી ?
(A) 0.99 (B) -1.07 (C) -0.85 (D) 0
- (4) જો $\Sigma d^2 = 0$ હોય, તો ક્રમાંક સહસંબંધાંકની કિંમત કેટલી થાય ?
(A) 0 (B) -1 (C) 1 (D) 0.5
- (5) નિયત સંબંધ રેખા કયા બિંદુમાંથી હંમેશા પસાર થાય છે ?
(A) (\bar{x}, \bar{y}) (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) $(0, 0)$
- (6) જો y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા $2x + 3y - 50 = 0$ હોય તો b_{yx} ની કિંમત કેટલી થાય ?
(A) $3/2$ (B) $-3/2$ (C) $-2/3$ (D) 2
- (7) 'હડતાલ ને કારણે કોઈ કંપનીના ઉત્પાદનમાં થયેલો 'ઘટાડો' કઈ વધઘટ દર્શાવે છે ?
(A) યાદચ્છિક (B) વલણ (C) મોસમી (D) ચક્રીય
- (8) સામાયિક શ્રેણીનો નિરપેક્ષ ચલ જણાવો.
(A) y_t (B) s_t (C) t (D) x_t
- (9) ઘટનાઓ A અને A' માટે $P(A \cap A')$ નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?
(A) 1 (B) 0 (C) 0.5 (D) 0 થી 1 ની વચ્ચે
- (10) પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓ 1 અને 20 વચ્ચેની સંખ્યાઓમાંથી એક સંખ્યા યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે, તો તે સંખ્યા 5 ની ગુણક હોવાની સંભાવના કેટલી થાય ?
(A) $\frac{1}{2}$ (B) $\frac{1}{6}$ (C) $\frac{1}{5}$ (D) $\frac{1}{3}$
- (11) $n = 4$ તથા $p = \frac{1}{2}$ પ્રાયલોવાળા દ્વિપદી વિતરણ માટે નું મૂલ્ય $p(x)$ ની કઈ કિંમત માટે મહત્તમ બનશે ?
(A) 0 (B) 2 (C) 3 (D) 4
- (12) નીચેનામાંથી કયો ચલ એ અસતત ચલનું ઉદાહરણ બનશે ?
(A) વિદ્યાર્થીની ઊંચાઈ (B) વિદ્યાર્થીનું વજન
(C) વિદ્યાર્થીનું બ્લડપ્રેશર (D) વિદ્યાર્થીનું જન્મ વર્ષ
- (13) $n = 10$ પ્રાયલવાળા ધન વિષમ દ્વિપદી વિતરણ માટે નીચે આપેલ કિંમતો પૈકી કઈ કિંમત મધ્યકની હોઈ શકે ?
(A) 5 (B) 3 (C) 9 (D) 7
- (14) પ્રમાણિત પ્રમાણ્ય ચલના મધ્યક અને વિચરણ નીચેના પૈકી કયા છે ?
(A) મધ્યક = 0, વિચરણ = 1 (B) મધ્યક = 1, વિચરણ = 0
(C) મધ્યક = 0, વિચરણ = 0 (D) મધ્યક = 1, વિચરણ = 1

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 40 થી 51 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે 8) (દરેકના 3 ગુણ) (24)

(40) નીચે આપેલ પરંપરિત આધારે મેળવેલ સૂચક આંક પરથી અચલ આધારના સૂચક આંક મેળવો.

વર્ષ	2011	2012	2013	2014
સૂચકઆંક	120	90	140	125

- (41) જો $\Sigma p_1 q_0 : = \Sigma p_0 q_0 = 5 : 3$ અને $\Sigma p_1 q_1 : \Sigma p_0 q_1 = 3 : 2$ હોય, તો લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરનો સૂચક આંક ગણો.
- (42) નોકરી માટે આવેલા પાંચ ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યુને આધારે બે નિષ્ણાંતોએ આપેલા ક્રમ (3, 5), (5, 4), (1, 2), (2, 3) અને (4, 1) છે. આ માહિતી પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.
- (43) નિયત સંબંધાંકના ગુણધર્મો જણાવો અને નિયત સંબંધ રેખા હંમેશાં કયા બિંદુમાંથી પસાર થાય છે તે જણાવો.
- (44) જો $b y x = 0.8$ હોય તો નીચેના u અને v માટે $b v u$ ની કિંમત શોધો.
- (i) $u = x - 105$ અને $v = y - 90$
- (ii) $u = \frac{x - 1400}{100}$ અને $v = \frac{y - 750}{50}$
- (iii) $u = 10(x - 4.6)$ અને $v = y - 75$
- (45) એક સામાયિક શ્રેણીના ચલ (y) માટેની નીચેની માહિતી પરથી સુરેખ સમીકરણનું અન્વાયોજન કરો.
 $n = 4$, $\Sigma y = 270$, $\Sigma ty = 734$
- (46) કોઈ તહેવારના ફિવસોમાં શાકમાર્કેટમાં બટાકાના ભાવ વધે તેની સંભાવના 0.8 છે. ડુંગળીના ભાવ વધે તેની સંભાવના 0.7 છે. બટાકા અને ડુંગળી બંનેના ભાવ વધે તેન સંભાવના 0.6 છે, તો બટાકા એ ડુંગળી બેમાંથી ઓછામાં ઓછા એકના ભાવ વધે તેની સંભાવના શોધો.
- (47) વ્યાખ્યા આપો : (1) નિર્દર્શ અવકાશ (2) પૂરક ઘટના (3) પરસ્પર નિવારક ઘટનાઓ
- (48) એક પેટીમાં 12 સ્કૂ છે જે પૈકી 4 સ્કૂ ખામીવાળા છે. આ પેટીમાંથી એક પછી એક એમ બે સ્કૂ પુરવણી રહિત પદ્ધતિથી યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે. પસંદ કરેલ બંને સ્કૂ ખામીવાળા હોવાની સંભાવના શોધો.
- (49) દ્વિપદી વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો.
- (50) એક બ્રિજ ઉપર વિમાનમાંથી કેંકવામાં આવેલ બોમ્બ બ્રિજ ઉપર જ પડે તેની સંભાવના $1/5$ છે. બ્રિજનો નાશ કરવા માટે બે બોમ્બ પૂરતા છે. જો બ્રિજ ઉપર 6 બોમ્બ કેંકવામાં આવે, તો બ્રિજનો નાશ થવાની સંભાવના શોધો.
- (51) જો $f(x) = 3x^2 + 4x + 5$ હોય, તો x ની કઈ કિંમત માટે $f'(x) = f''(x)$ થાય ?

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે 3) (દરેકના 4 ગુણ) (12)

- (52) આ પ્રશ્ન કન્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે જ છે.
 શહેરના એક મોલમાં ગ્રાહક કરેલ ખરીદીની રકમ પ્રમાણ્ય વિતરણને અનુસરે છે અને તેમની સરેરાશ ₹ 800 છે. જ્યારે પ્રમાણિત વિચલન ₹ 200 છે. જો યાદચ્છિક રીતે કોઈ એક ગ્રાહક પસંદ કરવામાં આવે, તો નીચેની ઘટનાઓની સંભાવનાઓ મેળવો.
- (1) તેણે કરેલ ખરીદીની રકમ ₹ 850 અને ₹ 1200 ની વચ્ચે હોય.
- (2) તેણે કરેલ ખરીદીની રકમ ₹ 600 અને ₹ 750 ની વચ્ચે હોય.
- (52) આ પ્રશ્ન દરિહીન વિદ્યાર્થી માટે જ છે.
 પ્રમાણ્ય વિતરણનું સૂત્ર તેમજ લક્ષણો સવિસ્તાર સમજાવો.
- (53) આ પ્રશ્ન કન્ત સામાન્ય વિદ્યાર્થી માટે જ છે.
 એક પ્રમાણ્ય ચલ X ની મધ્યક 400 અને વિચરણ 900 મળે છે, તો આ વિતરણ માટે ચોથો દર્શાશક અને 90 મો શતાંશક શોધી તેનું અર્થઘટન કરો.

- (15) પ્રમાણિત પ્રમાણ્ય ચલ માટે ચતુર્થક વિચલનની લગભગ કિંમત નીચેના પૈકી કઈ છે ?
 (A) $\frac{2}{3}\sigma$ (B) $\frac{2}{3}$ (C) $\frac{4}{5}\sigma$ (D) $\frac{4}{5}$
- (16) એક પ્રમાણ્ય ચલનું વિતરણ N (20, 4) વડે દર્શાવવામાં આવ્યું છે. તો તેનાં 99.73 % અવલોકનો નીચેના પૈકી કઈ અંતરાલમાં હશે ?
 (A) (18, 22) (B) (16, 24) (C) (14, 26) (D) (12, 28)
- (17) $|2x + 1| < 1/5$ ને અંતરાલ સ્વરૂપ ક્યું છે ?
 (A) $(-\frac{6}{5}, -\frac{4}{5})$ (B) $(-\frac{6}{10}, -\frac{4}{10})$ (C) $(\frac{4}{10}, \frac{6}{10})$ (D) $(-\frac{6}{10}, \frac{4}{10})$
- (18) $\lim_{x \rightarrow 4} \sqrt{4x+9}$ ની કિંમત શું થાય ?
 (A) 5 (B) 25 (C) $7/4$ (D) 7
- (19) $y = ax^n$, જ્યાં a અચળ સંખ્યા હોય તો $\frac{dy}{dx}$ ની કિંમત શું થાય ?
 (A) nx^{n-1} (B) anx^{n-1} (C) 0 (D) anx^{n+1}
- (20) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનું સૂત્ર ક્યું છે ?
 (A) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$ (B) $\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$ (C) $-\frac{x}{p} \cdot \frac{dp}{dx}$ (D) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dp}{dx}$

વિભાગ : B

નીચેના 21 થી 30 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

- (21) સૂચકઆંકની રચનામાં કઈ સરેરાશ પ્રચલિત છે ?
- (22) જો સહવિચરણનું મૂલ્ય ઋણ હોય, તો સહસંબંધાંક r નું ચિહ્ન શું થાય ?
- (23) નિયતસંબંધાંક શેના પરિવર્તનથી સ્વતંત્ર છે ?
- (24) ઘટતું વલણ હોય તેવી સામાયિક શ્રેણીનું ઉદાહરણ આપો.
- (25) $P(A \cup B)$, $P(A)$, $P(A \cap B)$, O , $P(A) + P(B)$ ને યડતા ક્રમમાં ગોઠવો.
- (26) દ્વિપદી વિતરણના મધ્યક અને વિચરણ વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.
- (27) 'પ્રમાણિત પ્રાપ્તાંક માપના એકમથી મુક્ત હોય છે' આ વિધાન સાચું કે ખોટું ?
- (28) પ્રમાણ્ય વક્રમાં $\mu - 2\sigma$ અને $\mu + 2\sigma$ વચ્ચે આવતા પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ કેટલા ટકા થાય ?
- (29) $\lim_{x \rightarrow 5} (3x + 5)$ ની કિંમત શોધો.
- (30) સીમાંત આમદાની કોને કહેવાય ?

વિભાગ : C

નીચેના 31 થી 39 પ્રશ્નોમાંથી માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે 7) (દરેકના 2 ગુણ) (14)

- (31) વર્ષ 2021 અને વર્ષ 2022 ના જથ્થાબંધ ભાવના સૂચકઆંક અનુક્રમે 150.2 અને 165.7 મળ્યા છે. બંને વર્ષના સૂચકઆંકનો ઉપયોગ કરી ફુગાવાનો દર શોધો.
- (32) કયા સંજોગોમાં કાર્લ પિયર્સનની રીતે અને ક્રમાંક સહસંબંધની રીતે મેળવેલા સહસંબંધાંક સરખા થાય છે ?
- (33) જો $\bar{x} = 30$, $\bar{y} = 20$ અને $b = 0.6$ હોય, તો y ની x પરની નિયતસંબંધ રેખાનો અંતઃખંડ શોધો અને તે રેખાનું સમીકરણ લખો.
- (34) સામાયિક શ્રેણીનું યોગનીય મોડેલ વર્ણવો.
- (35) ઘટનાઓ A અને B નિરપેક્ષ ઘટનાઓ હોય અને $3P(A) = 2P(B) = 0.12$ હોય, તો $P(A \cap B)$ શોધો.
- (36) એક દ્વિપદી વિતરણના મધ્યક 4 અને વિચરણ 2 છે. તો આ વિતરણના પ્રાચલ શોધો.
- (37) જો $|x - A_1| < 0.09 = (A_2, 4.09)$ હોય, તો A_1 અને A_2 ની કિંમત શોધો.
- (38) બહુપદીનું લક્ષનું પ્રમાણિત રૂપ જણાવો.
- (39) $f(x) = x^4 - 4x^3 + 3x^2 + x + 1$ માટે $f'''(0)$ મેળવો.

(53) આ પ્રશ્ન દષ્ટિહીન વિદ્યાર્થી માટે જ છે.

પ્રમાણિત પ્રમાણ્ય વિતરણનું સૂત્ર તેમજ લક્ષણો જણાવો.

(54) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x+3}-2}{\sqrt{x+8}-3}$ ની કિંમત શોધો.

(55) એક રમકડું ₹ 20ની કિંમતે વેચાય છે. આવાં રમકડાં બનાવવાનો કુલ ખર્ચ $c = 1000 + 16.5x + 0.001x^2$ ₹ થાય છે. કેટલાં રમકડાં બનાવવાથી મહત્તમ નફો થાય ?

વિભાગ : F

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે 4) (દરેકના 5 ગુણ)

(20)

(56) નીચે આપેલી માહિતી પરથી વર્ષ 2024 ને આધાર વર્ષ તરીકે લઈ 2025નો પાશે અને ફિશરનો સૂચકાંક ગણો.

વસ્તુ		A	B	C	D	E
2024	ભાવ (₹)	100	100	150	180	250
	કુલ ખર્ચ	400	500	600	1080	1000
2025	ભાવ (₹)	120	120	160	200	300
	કુલ ખર્ચ	720	600	800	1000	1200

(57) નીચેની માહિતી પરથી વસ્તીની ગીચતા (ચોરસ કિમી દીઠ) અને મૃત્યુદર (દર હજારે) કાર્લ પિયર્સનની રીતે સહસંબંધાંક શોધો.

શહેર	A	B	C	D	E	F	G
ગીચતા (ચો. કિમી દીઠ)	750	600	350	500	200	700	850
મૃત્યુદર (દર હજારે)	30	20	15	20	10	25	50

(58) અમદાવાદમાં દિવસનું મહત્તમ તાપમાન અને આઈસ્ક્રીમના વેચાણ વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા માટે નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે.

મહત્તમ તાપમાન (સેલ્સિયસ)	35	42	40	39	44	40	45	40
આઈસ્ક્રીમનું વેચાણ (કિગ્રા)	600	680	750	630	920	750	900	720

આ પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.

(59) કપાસના પાક પર ખાતરના વપરાશની અસર જાણવા માટે કરેલા એક અભ્યાસમાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે.

ખાતરનો વપરાશ (10 કિગ્રા) X	28	35	25	24	20	25	20
કપાસનો પાક (હેક્ટર દીઠ (ક્વિન્ટલ) Y	128	140	115	120	105	122	100

આ પરથી X ની Y પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો અને ખાતરનો વપરાશ 300 કિગ્રા થયો હોય તો હેક્ટર દીઠ કપાસના પાકનું અનુમાન મેળવો.

(60) નીચેના કોષ્ટકમાં એક રાજ્યના જુદાં જુદાં વર્ષોના જન્મદર આપેલ છે. આ માહિતી માટે સુરેખ વલણનું અન્વાયોજન કરો. વર્ષ 2016 અને 2017 ના જન્મદરનાં અનુમાનો પણ મેળવો.

વર્ષ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
જન્મદર	22.2	21.8	21.3	20.9	20.6	20.2	19.9

(61) એક કોલેજમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા નીચેના કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ છે. ચાર વર્ષીય ચલિત સરેરાશો વડે વલણ મેળવો.

વર્ષ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	332	317	357	392	402	405	410	427	405	438

સુચના:- પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પ્રશ્નો છે જે તે પ્રશ્ન નીચે A,B,C,D વિકલ્પ આપેલ છે આપને અલગથી ઓ.એમ.આર. શીટ પર પ્રશ્નોના જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું. દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે.

- 1) HTML ફોર્મ ની રચના કરવા માટે નીચેનામાંથી કયા ઘટકનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A) Form (B) Webpage (C) Text (D) Input
- 2) ફોર્મ ની વિગતો મોકલતી વખતે HTTP પદ્ધતિ સ્પષ્ટ કરવા માટે નીચેનામાંથી ફોર્મની કઈ લાક્ષણિકતાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A) Submit (B) Action (C) Method (D) Input
- 3) Method લાક્ષણિકતા સાથે કઈ કિંમત નો ઉપયોગ કરી શકાય?

(A) GET & POST (B) GET & SET (C) GET & PUT (D) SET & POST
- 4) નીચેનામાંથી કઈ લાક્ષણિકતા દ્વારા ફોર્મમાં નિર્માણ કરવાના ફિલ્ડના પ્રકારનો સ્પષ્ટ નિર્દેશ કરવામાં આવે છે?

(A) Input (B) Type (C) Name (D) Value
- 5) નીચેનામાંથી કયા ઘટક નો ઉપયોગ ફોર્મમાં ડ્રોપ ડાઉન યાદી અથવા મેનુ ની રચના કરવા માટે જરૂરી છે?

(A) Input (B) Text area (C) Select (D) Form
- 6) WYSIWYG એટલે શું?

(A) when you see is when you get (B) what you see is when you get
(C) what you see is what you get (D) when you see is what you get
- 7) HTML ફોર્મ ની રચના કરવા માટે કયા ઘટકનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A) લેબલ (B) ઇનપુટ (C) ફોર્મ (D) ટેક્સ્ટ એરિયા
- 8) વિડીયો બટન ના જૂથમાંથી એક સમયે કેટલા રેડિયો બટન પસંદ કરી શકાય?

(A) બે (B) અનેક (C) એક (D) એક પણ નહીં
- 9) ટેક્સ એરિયા ઘટકમાં કેટલા અક્ષરો ઉમેરી શકાય છે?

(A) 500 (B) 50 (C) 5000 (D) અમર્યાદિત
- 10) GUI નું પૂરું નામ શું છે

(A) Graphical User Interface (B) Graphic User Interface
(C) Gnome User Interface (D) એક પણ નહીં
- 11) CSS ની વાક્ય રચના ને કેટલા ભાગમાં વહેંચી શકાય છે?

(A) ત્રણ ભાગમાં (B) બે ભાગમાં (C) એક ભાગમાં (D) પાંચ ભાગમાં

- 12) CSS rules ના કેટલા વિભાગ છે?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- 13) કોણે જાવા સ્ક્રિપ્ટ નો વિકાસ કર્યો છે?
 (A) નેટસ્કેપ (B) એક્સોલર (C) મોઝીલા (D) એક પણ નહીં
- 14) Java Script શેમાં ચલાવવામાં આવે છે?
 (A) વેબ બ્રાઉઝર (B) વેબ સર્વર (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 15) જાવા સ્ક્રિપ્ટ એક એવી ભાષા છે?
 (A) સ્ટ્રોન્ગ ટાઇપ (B) કેસ-સેન્સિટીવ (C) આલ્ફાલેટિકલ (D) ન્યૂમેરિક
- 16) BOM નું નામ શું છે?
 (A) Browser Object Model (B) Business Object Model
 (C) Border Object Model (D) એક પણ નહીં
- 17) NaN નું પૂરું નામ શું છે?
 (A) Not a Number (B) Not a Null (C) Not a Numeric (D) Null a Number
- 18) જેના પર શૈલી લાગુ પાડવાની છે તેવા HTML ના ઘટકને શું કહે છે?
 (A) Declaration (B) Selector (C) Select (D) Declare
- 19) વિધેય ને કયા ક્રીવર્ડ વડે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે?
 (A) Array (B) Function (C) Validate Form (D) એક પણ નહીં
- 20) નિશ્ચિત કાર્ય કરવા માટે પુનઃ ઉપયોગમાં લઈ શકાય તે પ્રકારના ઘટક ને શું કહે છે?
 (A) Array (B) Code (C) Program (D) Function
- 21) વિગતોનો સંગ્રહ કરવા માટેના સંગ્રહક ને શું કહે છે?
 (A) ચલ (B) પૂર્ણાંક (C) ઘટના (D) ઘટના- સંચાલક
- 22) બ્રાઉઝર ઓબ્જેક્ટ મોડલ માં સૌથી ઉપરના સ્તરે રહેલ ઓબ્જેક્ટ કયો છે?
 (A) Window (B) Document (C) Page (D) Location
- 23) વેબસાઇટમાં કઈ પ્રકારની માહિતી હોવી જોઈએ.
 (A) સામાન્ય (B) વિસ્તૃત (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 24) વેબપેજ નું શીર્ષક વેબ બ્રાઉઝરના કયા બારમાં દર્શાવવામાં આવે છે?
 (A) ટુલબાર (B) સ્ટેટસ બાર (C) ટાઇટલ બાર (D) એક પણ નહીં
- 25) વેબસાઇટમાં કઈ માહિતી હોવી અત્યંત જરૂરી છે?
 (A) સંપૂર્ણ (B) સુસંગત (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 26) સામાન્ય રીતે હોમ પેજ ને કયું નામ આપવામાં આવે છે?
 (A) index.html (B) title.html (C) first .html (D) એક પણ નહીં
- 27) FTP નું પૂરું નામ શું છે?
 (A) File Transfer Protocol (B) File Teller Protocol
 (C) File Transfer Publishing (D) એક પણ નહીં
- 28) અપ્ટાના સ્ટુડિયો કઈ ભાષાઓને સમર્થન આપે છે?
 (A) HTML, CSS (B) Java Script, Ruby (C) Rail, PHP, Pyth On (D) આપેલ તમામ

- 29) વેબ પેજ ના અંતર જોડાણ ને શું કહે છે?
 (A) વેબ પેજ (B) ફોર્મ (C) કમ્પોઝર (D) વેબસાઇટ
- 30) ઉપયોગ કરતાંના કમ્પ્યુટરમાં સંગ્રહ કરવામાં આવતા ચલ ને શું કહે છે?
 (A) Integer (B) HTML (C) Cookie (D) Java
- 31) આમાયાની શરૂઆત કયા એડિટર તરીકે કરવામાં આવી હતી?
 (A) HTML (B) CSS (C) A& B (D) એક પણ નહીં
- 32) વ્યવસાય ને આગળ વધારવા, ઉત્પાદન વેચવા અને વિશાળ પ્રમાણમાં ગ્રાહકોને આકર્ષવા માટે શું મદદરૂપ બને છે?
 (A) વેબસાઇટ (B) વેબ પેજ (C) ફોર્મ (D) CSS
- 33) વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિઓમાં ઇ-કોમર્સમાં શેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
 (A) માર્કેટિંગ અને વેચાણ (B) માલની હરાજી
 (C) બેલેન્સિંગ અને વીમા જેવી નાણાકીય પ્રવૃત્તિમાં (D) આપેલ તમામ
- 34) ઓનલાઇન હરાજી સાઈટમાં તમે વસ્તુ મૂકો છો ત્યારે તમે પોતે કોણ છો?
 (A) વેચનાર (B) બોલી લગાવનાર
 (C) દલાલ (D) એક પણ નહીં
- 35) ભારતીય રેલવેની વેબસાઇટ નીચેનામાંથી કઈ છે? C) દલાલ
 (A) www.irctc.co.in (B) www.irctc.co
 (C) www.irctc.in (D) આપેલ તમામ
- 36) ઈ કોમર્સ ગ્રાહકોને કયા લાભ પુરા પાડે છે?
 (A) સસ્તા ભાવે માલની ઉપલબ્ધતા (B) વિશાળ પસંદગી
 (C) સમય નો બચાવ (D) આપેલ તમામ
- 37) ઈ કોમર્સમાં ચુકવણી માટે મોટે ભાગે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
 (A) નેટ બેલેન્સિંગ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ
 (C) ડેબિટ કાર્ડ (D) એક પણ નહીં
- 38) B2B નું પૂરું નામ શું છે?
 (A) Business to Consumer (B) Business to Business
 (C) Consumer to Consumer (D) Consumer to Business
- 39) G2G નું પૂરું નામ શું છે?
 (A) Government to Business (B) Government to Citizen
 (C) Government to Government (D) Government Builder
- 40) નીચેનામાંથી પુસ્તકોની ઓનલાઇન દુકાનનું ઉદાહરણ કયું છે?
 (A) Amazon (B) Irctc
 (C) Gmail (D) Yahoo

41) ઇન્ટરનેટ પર કરવામાં આવતા બેંકના વ્યવહારોને નીચેનામાંથી કઈ પ્રક્રિયા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?

- (A) હરાજી (B) બોલી
(C) નેટ બેન્કિંગ (D) WWW - બેન્કિંગ

42) ઈ કોમર્સ નો ગેરફાયદો કયો છે?

- (A) ગોપનીયતા (B) ગ્રાહક સેવામાં સુધારો
(C) ઝડપ (D) વ્યવસાયનો 24x7 સમય

43) નીચેના માંથી કોને એમકોમર્સ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?

- (A) મોબાઇલ કોમર્સ (B) મરચન્ડ કોમર્સ (C) માહિતી કોમર્સ (D) એક પણ નહીં

44) બેંકો અને વાણિજ્ય સંસ્થાઓ ગ્રાહકને મોબાઇલ ફોન દ્વારા કઈ સુવિધા આપે છે?

- (A) ખાતાની સિલક જાણવા (B) શેરબજારની વધઘટ જોવા
(C) ખરીદ વેચાણ કરવા (D) આપેલ તમામ

45) એમ કોમર્સ નું સંચાલન કેવું છે?

- (A) વાયરલેસ નેટવર્ક (B) ઇન્ટરનેટ (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં

46) વ્યવસાયિક હેતુ માટે સ્થાનની માહિતી પૂરી પાડતી તકનીક ના ઉપયોગને શું કહેવાય છે?

- (A) એમ- કોમર્સ (B) એલ- કોમર્સ (C) બી -કોમર્સ (D) ઈ - કોમર્સ

47) એક સ્થળથી અન્ય સ્થળ સુધીનું દિશા સૂચન એટલે શું?

- (A) નકશા (B) નેવિગેશન (C) ઈ- કોમર્સ (D) એક પણ નહીં

48) ઈ કોમર્સ/એમ કોમર્સ ની સુરક્ષા માટે કયા અગત્યના મુદ્દા અનુસાર પડે?

- (A) ગુપ્તતા, અખંડિતતા (B) અધિકૃતતા (C) અસ્વીકાર (D) આપેલ તમામ

49) ATM નું પૂરું નામ શું છે?

- (A) Automatic Teller Machine (B) Auto Tailor machine
(C) Automatic Teller Machine (D) Any Time Money

50) ભારત સરકારે IT કાયદા હેઠળ કયા laws સ્થાપના કરી?

- (A) IT laws (B) Privacy laws (C) Copy laws (D) એક પણ નહીં

51) Malware એટલે શું?

- (A) Malicious software (B) Malicious hardware
(C) Malicious softcopy (D) Malicious hard copy

52) ઇ- મેલ નો ઉપયોગ કરતી વખતે કયા જોખમ નો સામનો કરવો પડે છે?

- (A) સોશિયલ એન્જિનિયરિંગ (B) ફિશિંગ
(C) સ્પામ (D) આપેલ તમામ

53) નીચેનામાંથી ચુકવણીના કયા કાર્ડની સપાટી પર માઈક્રોચીપ જડેલી હોય છે?

- (A) સ્માર્ટ કાર્ડ (B) ડેબિટ કાર્ડ (C) ક્રેડિટ કાર્ડ (D) ચાર્જ કાર્ડ

54) નીચેનામાંથી શેમાં અવાંછિત હોય તેવા વ્યવસાયિક કે અવ્યાસાયિક ઈમેલ મોકલવામાં આવે છે?

- (A) બુલિંગ (B) સ્પામ (C) ફિશિંગ (D) ગુમીંગ

55) કયા કાયદાની મધ્યથી નવા સોફ્ટવેર બનાવવામાં પ્રોગ્રામિંગની તે મુખ્ય પદ્ધતિ બની ગઈ?

- (A) 1960 (B) 1980 (C) 1984 (D) 1987

56) પ્રોગ્રામિંગની રીત ને કેટલા પ્રકારમાં વહેંચી શકાય?

- (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ

57) OMG નું પૂરું નામ શું છે?

- (A) object making group (C) object marker group
(B) object management group (D) એક પણ નહીં

58) કયા કોઈપણ કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામના મૂળ અંગ છે?

- (A) ડેટા (B) કાર્ય (C) A & B બંને (D) એક પણ નહીં

59) ADT નું પૂરું નામ શું છે?

- (A) Abstract Data Type (B) All data Type
(C) Active Data type (D) abstract Data

60) કમ્પ્યુટર કયા ઘટકોનું બનેલું હોય છે?

- (A) મધરબોર્ડ (B) સ્ક્રીન (C) કી-બોર્ડ, માઉસ (D) આપેલ તમામ

61) જ્યારે એક અન્ય ક્લાસનો પ્રકાર હોય ત્યારે કયો ગુણધર્મ યોગ્ય છે?

- (A) ઇનકેપ્સ્યુલેશન (B) ડેટા એબસ્ટ્રેક્શન
(C) પોલીમોર્ફિઝમ (D) ઇનહેરીટન્સ

62) ઓબ્જેક્ટ આધારિત પદ્ધતિમાં કઈ વસ્તુ કેન્દ્રબિંદુ ઉપર હોય છે?

- (A) ડેટા (B) વિધેય (C) ઓબ્જેક્ટ (D) આપેલ તમામ

63) નીચેનામાંથી શું ઓબ્જેક્ટને એકબીજાથી જુદા પાડે છે?

- (A) એટ્રીબ્યુટ (B) સ્ટેટ (C) Behavior (D) આપેલ તમામ

64) કયો વિકલ્પ પોલીમોર્ફિઝમ વડે પ્રાપ્ત થતો નથી?

- (A) મેથડ ઓવરલોડિંગ (B) ઓપરેટર ઓવરલોડિંગ
(C) ડેટા - હાઈડીંગ (D) આપેલ તમામ

65) જાવા ભાષા કયા વર્ષમાં Sun microsystem દ્વારા વિકસાવવામાં આવી હતી?

- (A) 1981 (B) 1991 (C) 1994 (D) 1997

66) JDK નું પૂરું નામ શું છે?

- (A) Java Development kit (B) Java Digital kit
(C) Java Direct kit (D) એક પણ નહીં

67) Java પ્રોગ્રામ કેટલા ક્લાસ નો બનેલો હોય છે?

- (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) અનંક

68) પ્રોગ્રામમાં શેના પછી લખાયેલી માહિતીને કોમેન્ટ કહેવામાં આવે છે?

- (A) // (B) * અને */ ની વચ્ચે
(C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં

- 69) નીચેનામાંથી શેનો ઉપયોગ કરી જાવા વિનિયોગ બનાવી શકીએ?
 (A) SciTE (B) Calc (C) Base (D) આપેલ તમામ
- 70) મેમરીમાં સંગ્રહ કરેલા ડેટાનો નિર્દેશ કરવા માટે વાપરેલા નામને શું કહે છે?
 (A) ચલ (B) કી-વર્ડ (C) કોમેન્ટ (D) પદાવલી
- 71) નીચેનામાંથી માન્ય ચલના નામનો પહેલો અક્ષર કોણ ન હોય શકે?
 (A) અન્ડરસ્કોર () (B) અંક (C) અક્ષર (D) ડોલર (\$)
- 72) અપૂર્ણક લીટરલ નો પૂર્વ નિર્ધારિત ડેટા પ્રકાર કયો હોય છે?
 (A) int (B) long (C) float (D) double
- 73) બુલિયન ડેટા પ્રકારની પૂર્વ નિર્ધારિત કિંમત શું હોય છે?
 (A) નલ (Null) (B) true (C) false (D) 0
- 74) જાવા માં કેટલી પ્રાથમિક ડેટા ટાઈપ હોય છે?
 (A) 2 (B) 4 (C) 8 (D) 16
- 75) જાવામાં કયા શબ્દનો ઉપયોગ કરીને ક્લાસ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે?
 (A) Class (B) CLASS (C) class (D) એક પણ નહીં
- 76) ક્લાસ શું ધરાવે છે?
 (A) ડેટા (B) પ્રોગ્રામનો કોડ (C) A & B બંને (D) એક પણ નહીં
- 77) OOP નું પૂરું નામ શું છે?
 (A) object oriented programming (B) object oriented procedure (C) object on program (D) એકપણ નહીં
- 78) કોઈ ક્લાસનો જે ઓબ્જેક્ટ ભાગ હોય તેને ક્લાસનો શું કહેવામાં આવે છે?
 (A) intense (B) class (C) variable (D) એક પણ નહીં
- 79) કઈ કક્ષાનું પ્રોટેક્શન સૌથી ઓછી દ્રશ્યતા પૂરી પાડે છે?
 (A) Public (B) Package (C) Private (D) Protected
- 80) જ્યારે સુપર ક્લાસમાં મેથડ નું નામ અને સિગ્નેચર સમાન હોય ત્યારે તેને શું કહેવામાં આવે છે?
 (A) ઓવરલોડેડ મેથડ્સ (B) ઓવર રીડન મેથડ્સ (C) ઇનહેરીટેડ મેથડ્સ (D) આપેલ તમામ
- 81) કયા ક્લાસ ની રચના છે જે અન્ય ઓબ્જેક્ટ નો સમાવેશ કરે છે?
 (A) કોમ્પોઝિશન (B) એગ્રીગેશન (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 82) નીચેનામાંથી કયો ચાવીરૂપ શબ્દ ક્લાસ વેરિએબલ અને ક્લાસ મેથડ ને ઘોષિત કરવા માટે વપરાય છે?
 (A) static (B) private (C) public (D) package
- 83) નીચેનામાંથી કયો પ્રક્રિયક ઓબ્જેક્ટ બનાવે છે અને તેની રેફરન્સ પરત કરે છે?
 (A) કોન્ટ્રી (B) New (C) કોલન (:) (D) અસાઇમેન્ટ (=)
- 84) કયો ચાવીરૂપ શબ્દ સબ ક્લાસ કન્સ્ટ્રક્ટર માં સુપર ક્લાસ કન્સ્ટ્રક્ટર નો ઉલ્લેખ કરે છે?
 (A) Extends (B) Super (C) સુપર ક્લાસ નું નામ (D) New
- 85) એરે કઈ માહિતી રજૂ કરવા માટે ઉપયોગી છે?
 (A) સદિશ (B) શ્રેણીક (C) બહુ- પરિમાણીય (D) આપેલ તમામ

- 86) જ્યારે સમાંતર પ્રકારના અનેક ઘટકો ઉપર એક સમાન કાર્ય કરવાનું હોય ત્યારે શું ઉપયોગી બને છે?
 (A) એરે (B) ચલ (C) ક્લાસ (D) મેથડ
- 87) નીચેના માંથી કોમ્પોઝિટ ડેટા પ્રકાર કયો છે?
 (A) Array (B) String (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 88) સ્ટ્રિંગ ને કયા બે ક્લાસ વડે નિયંત્રિત થયા છે?
 (A) String (B) String Buffer (C) String Control (D) A & B બંને
- 89) અક્ષરોની શ્રેણીને કેટલા અવતરણ ચિહ્ન વચ્ચે લખવામાં આવે છે?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- 90) Date નામનો ક્લાસ કોનો સમાવેશ કરે છે?
 (A) તારીખ (B) સમય (C) A અને B બંને (D) એક પણ નહીં
- 91) જો આપણે કેલેન્ડર ક્લાસ ની મેથડ માં Day of week પ્રાચલ તરીકે વાપરી તો કયા પ્રકારની કિંમત પરત થશે?
 (A) int (B) char (C) String (D) Boolean
- 92) sales [5] [12] એરેમાં દ્વિતીય પરિણામ નું કદ કેટલું છે?
 (A) 5 (B) 12 (C) 60 (D) 10
- 93) નીચેના માંથી શું એરેની પ્રારંભિક ઇન્ડેક્સ કિંમતનો ઉલ્લેખ કરે છે?
 (A) 0 (B) 1 (C) null (D) આપેલ તમામ
- 95) String પ્રાર્થના ઓબ્જેક્ટ માં 'Length' શું નિર્દેશ કરે છે?
 (A) એટ્રીબ્યુટ (B) મેથડ (C) ક્લાસ વેરિએબલ (D) ક્લાસનું નામ
- 96) Vlc માં મા ટ્રેક વાગતો હોય ત્યારે પ્લે બટન શેમાં ફેરવાઈ જાય છે?
 (A) સ્ટોપ બટન (B) પોઝ બટન (C) કન્વર્ટ બટન (D) એક પણ નહીં
- 97) Tar નું આખું નામ શું છે?
 (A) ટેપ આર્ચિવર (B) ટેક આર્ચિવર (C) ટેસ્ટ આર્ચિવર (D) ટાઇટ આર્ચિવર
- 98) કયું મીડિયા પ્લેયર લાક્ષણિકતા ની દ્રષ્ટિએ સમૃદ્ધ છે?
 (A) VAC (B) VEC (C) VLC (D) VNC
- 99) કઈ તકનીક આપણા સ્થાનનો ચોક્કસ ખ્યાલ આપે છે?
 (A) GRS (B) GPRS (C) GRPS (D) GPS
- 100) VAC નું આખું નામ શું છે?
 (A) વિડીયો લેન ક્લાયન્ટ (B) વિડીયો લાઈન કોડર (C) વિડીયો લેન્થ કોડર (D) વિડીયો લીસ્ટ ક્રિએટર

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025-26

STD : 12

DATE : 29/01/2026 વાણિજ્ય પત્ર વ્યવહાર અને સેક્રેટરીલ પ્રેક્ટિસ

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે આપેલા 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)
- (1) દેશની તમામ પ્રકારની બેંકને સૂચનાઓ આપવાનું અને નિયંત્રણ રાખવાનું કાર્ય કઈ સંસ્થા કરે છે ?
 (A) રાજ્ય સરકાર (B) રિઝર્વ બેંક (C) નગરપાલિકા (D) કેન્દ્ર સરકાર
- (2) મોટા શહેરમાં પાણી પુરવઠો પૂરતા પ્રમાણમાં મેળવવા માટે કઈ સંસ્થા સાથે પત્રવ્યવહાર કરવો પડે ?
 (A) મહાનગરપાલિકા (B) રાજ્ય સરકાર (C) ગ્રામ પંચાયત (D) કેન્દ્ર સરકાર
- (3) નિયુક્તિના પત્રના અંતમાં શું પાઠવવામાં આવે છે ?
 (A) શુભેચ્છા (B) અભિનંદન
 (C) નિયુક્તિ ઓર્ડર (D) સ્મૃતિપત્ર
- (4) આરોગ્ય સાથે સંકળાયેલી વીમા પોલિસીને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) જીવન વીમો (B) સામાન્ય વીમો
 (C) મેડિકલેઈમ વીમો (D) પાક વીમો
- (5) ઘર કે જમીન ખરીદ-વેચાણ, ભાડા કરાર કે કોઈપણ પ્રકારનું સોગંદનામું તૈયાર કરવા સરકારમાં ભરવામાં આવતી રકમને શું કહે છે ?
 (A) મહેસૂલ (B) ફેરબદલી ફી (C) કસ્ટમ ડ્યુટી (D) સ્ટેમ્પ ડ્યુટી
- (6) પ્રેઝન્ટેશનમાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોવું જોઈએ ?
 (A) પ્રેક્ષકો (B) અધિકારીઓ (C) નેતાઓ (D) રજૂઆતકર્તા
- (7) બે હપ્તા વચ્ચેનો સમયગાળો ઓછામાં ઓછો કેટલો હોવો જોઈએ ?
 (A) 1 માસ (B) 2 માસ (C) 3 માસ (D) 4 માસ
- (8) ત્યાગપત્ર શેની સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) શેરજપ્તી (B) સ્થાપકોનાં રાજીનામાં
 (C) હકના શેર (D) બોનસ શેર
- (9) શેરહલ્ડર માટે શેર
 (A) જંગમ મિલકત છે. (B) જવાબદારી (C) રોકડ મિલકત (D) અચલ મિલકત
- (10) ફરજિયાત ફેરબદલીમાં
 (A) સંમતિ જરૂરી નથી. (B) સંમતિ જરૂરી છે.
 (C) સંમતિ ગમે તે આપી શકે છે. (D) કંપની રજિસ્ટ્રાર સંમતિ આપે છે.
- (11) ડિબેન્ચર એટલે
 (A) માલિકીની મૂડી (B) ઊદ્યોગની મૂડી (C) મિલકત (D) ખર્ચ
- (12) ડિબેન્ચર ધારકો તેમની હિતોના રક્ષણ માટે કોની નિમણૂંક કરી શકે છે ?
 (A) એડવોકેટ (B) શેરધારક
 (C) ડિબેન્ચર ટ્રસ્ટી (D) વહીવટી અધિકારી

- (13) કંપનીના આવેદનપત્રની કઈ કલમમાં સંહી કરવાથી સભ્ય તરીકે માની લેવામાં આવે છે ?
 (A) મૂડીની કલમ (B) ઉદ્દેશની કલમ
 (C) જવાબદારીની કલમ (D) સ્થાપનાની કલમ
14. કંપની જાહેર જનતાને શેર ભરણાં માટે જાહેર આમંત્રણ આપવા માટે
 (A) આવેદનપત્ર બહાર પાડે (B) નિયમનપત્ર બહાર પાડે
 (C) વિજ્ઞાનપત્ર બહાર પાડે (D) છેલ્લે શેરપ્રમાણપત્ર બહાર પાડે
- (15) ખાનગી કંપનીમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સંચાલકો હોવા જોઈએ ?
 (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
- (16) સંચાલક મંડળની વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી સભાઓ યોજવી જોઈએ ?
 (A) 4 (B) 8 (C) 2 (D) 10
- (17) કંપનીની સભામાં જે કાર્યો કરવાના હોય તે કાર્યોની યાદી કયા નામે ઓળખાય છે ?
 (A) મતદાન (B) સભાનોંધ (C) ઠરાવ (D) કાર્યસૂચિ
- (18) કંપની સભામાં મતદાન દરમિયાન સરખા મતો પડે ત્યારે કોણ પોતાનો મત આપી શકે ?
 (A) સેક્રેટરી (B) સભાપતિ (C) લેણદારો (D) ડિરેક્ટર
- (19) ઓફિશીયલ લિક્વિડેર પોતાનો મત કોને જણાવે છે ?
 (A) સંચાલકો (B) સભ્યોને (C) ટ્રિબ્યુનલને (D) લેણદારોને
- (20) સદ્દરતાનું જાહેરનામું કોણ તૈયાર કરે છે ?
 (A) સંચાલકો (B) લેણદારો (C) અદાલત (D) સભ્યો

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 21 થી 30ના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (10)

- (21) વીમો એ કોના વચ્ચે થતો કરાર છે ?
 (22) RTGS નું પૂરું નામ આપો.
 (23) મૌખિક રજૂઆત કયા સ્વરૂપે કરી શકાય ?
 (24) શેર સોંપણી એટલે શું ?
 (25) ત્યાગપત્ર એટલે શું ?
 (26) ડિમેટ ખાતું ક્યાં ખોલવામાં આવે છે ?
 (27) ગીરો ડિબેન્ચર એટલે શું ?
 (28) મેનેજિંગ ડિરેક્ટરની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
 (29) પ્રોક્સિ એટલે શું ?
 (30) કંપનીમાં વહીવટ કરવો ક્યારે અશક્ય બને છે ?

વિભાગ : C

- નીચેના પ્રશ્ન નં. 31 થી 40 સુધીના પ્રશ્નોનામાંથી કોઈપણ 7ના ટુંકમાં જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (14)

- (31) બેંકને કઈ બાબતો માટે ફરિયાદપત્રો લખવામાં આવે છે ?
 (32) જાહેર ઉપયોગી સેવાઓમાં કઈ કઈ સેવાઓનો સમાવેશ કરી શકાય ?
 (33) પરિપત્રના કાર્યો જણાવો. (કોઈપણ બે)
 (34) શેર જપ્તીની અસરો જણાવો. (કોઈપણ બે)
 (35) શેરના ભરણાંના નામ આપો.

- (36) સંપૂર્ણ રૂપાતરણક્ષમ ડિબેન્ચર વિશે સમજૂતી આપો.
 SAPS - Total Page 3

- (37) ગોણ કંપની કયા સંજોગોમાં શાસક કંપનીનું સભ્યપદ પ્રાપ્ત કરી શકે ?
 (38) સ્વતંત્ર સંચાલક કોને કહેવાય ?
 (39) નોટિસમાં કઈ વિગતોનો સમાવેશ થાય છે ?
 (40) ફરજિયાત વિસર્જનની પ્રક્રિયાનાં યોગ્ય અને ન્યાયી કારણો જણાવો.

વિભાગ : D

- નીચેના પ્રશ્ન નં. 41 થી 47 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
 (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

(15)

- (41) શેર સોંપણીના સંજોગો જણાવો. (કોઈપણ છ)
- (42) શેર ફેરબલીનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (43) ડિબેન્ચર હોલ્ડરના અધિકારો જણાવો. (કોઈપણ છ)
- (44) કંપનીનું સભ્યપદ કોણ મેળવી શકે ?
- (45) કાર્યસૂચી અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો.
- (46) સંચાલકની ગેરલાયકતો જણાવો. (કોઈપણ છ)
- (47) સ્વૈચ્છિક વિસર્જનના સંજોગો જણાવો.

વિભાગ : E

- નીચેના પ્રશ્ન નં. 48 થી 53 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો.
 (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)

(16)

- (48) તમારી શાળામાં 500 કમ્પ્યુટર્સ ખરીદવા માગો છો. કમ્પ્યુટર્સ વેચતી જાણીતી કંપનીને તમારી શાળાના આચાર્ય વતી ઈ-મેઈલ લખો.
- (49) શેર હપતા મંગાવવાની વિધિ સમજાવો.
- (50) શેરના કાયદાકીય હસ્તાંતરણ અંગેના સંજોગો જણાવો.
- (51) કંપનીનું સભ્યપદ મેળવવાની વિવિધ રીતો જણાવો.
- (52) મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ડિરેક્ટર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (53) સામાન્ય ઠરાવ અને ખાસ ઠરાવ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

વિભાગ : F

- નીચેના પ્રશ્ન નં. 54 થી 60 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.
 (પ્રત્યેકના 5 ગુણ)

(25)

- (54) બેંક ઓફ બરોડા, જામનગરને ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે શૈક્ષણિક લોન મેળવવા અંગેનો પત્ર લખો.
- (55) જાહેર જનતાના મેળાવડા પ્રસંગે ફાયર બ્રિગેડની સેવાઓ મેળવવા માટેનો પત્ર મેમનગર ફાયર સ્ટેશનને સ્વામિનારાયણ સેવા સેન્ટર વતી લખો.
- (56) શહેરમાં જાહેર માર્ગો પર લારી-ગલ્લાનું દબાણ વધવાથી પડતી મુશ્કેલી અંગે ફરિયાદ કરતો પત્ર મહાનગર પાલિકા, અમદાવાદના એસ્ટેટ વિભાગને પરમાનંદ પી. મહેતા વતી લખો.
- (57) પરીક્ષાનું પરિણામ વહેલું જાહેર કરવાનો નિર્ણય લેવાતાં શિક્ષકોને મૂલ્યાંકન કાર્યમાં ઝડપ કરવાની સૂચના આપતો પરિપત્ર લખો.
- (58) કોઈ એક કર્મચારીને શિસ્તભંગના પગલા રૂપે અપકર્ષની જાણ કરતો પત્ર લખો.
- (59) હર્ષવર્ધન ચોપડા મેડિકલેઈમ પોલિસી ખરીદવા માગો છો. આ અંગે વીમા કંપનીને તેમના વતી પત્ર લખો.
- (60) સ્વયં શિક્ષક દિનની ઉજવણીના આયોજન અંગે સમિતિ અહેવાલ તૈયાર કરો.